

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 4, 2009 Vol. C Nr. 170 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-03-09

PERIODICALS

Lietuva gali būti tiltu tarp ES ir kaimynių Rytuose

EK vicepirmininkas G. Verheugen už svarią paramą Lietuvai stojant į Europos Sąjungą apdovanotas „Tūkstantmečio žvaigžde“.

ELTOS nuotr.

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Lietuva gali būti tiltas tarp Europos Sąjungos (ES) ir kaimyninių šalių Rytuose, pareiškė Vilniuje viešintis Europos Komisijos (EK) vicepirmininkas Günter Verheugen. ES santy-

kiai su kaimynais Rytuose buvo aptarti per eurokomisaro susitikimą su Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Paskatinau prezidentę D. Grybauskaitę vystyti Lietuvos vaidmenį kaip ES narės, **Nukelta į 6 psl.**

Baltijos šalys netinkamai saugo Baltijos jūrą

Briuselis, rugsėjo 3 d. (BNS) – Trys Baltijos šalys ir Rusija prasčiau nei kitos aplink jūrą esančios valstybės sprendžia aplinkosaugos problemas, teigia nevyriausybinių tarptautinių organizacijų Pasaulio gamtos fondas (World Wide Fund for Nature – WWF).

Šis fondas vertino, kaip Baltijos jūros regiono valstybės planuoja ir tvarko jūros išteklius, ir ar šioje sri-

tyje ėmėsi pakankamai žingsnių. Pasakytose išvadose organizacija geriausiai įvertino Vokietijos pastangas, jai skirtas B įvertinimas. Organizacija teigia, kad Vokietija lenkia kitas šalis planuodama teritorinių vandenių ir išskirtinės ekonominės zonos naudojimą.

Danijai, Lenkijai, Suomijai ir Švedijai suteiktas C vertinimas, o

Lietuva, Latvija, Estija ir Rusija gavo D įvertinimą, skelbiama organizacijos interneto svetainėje.

Pasaulio gamtos fondas perspėja, kad dėl žmogaus veiklos Baltijos jūros ekosistema yra viena pažeidžiausių pasaulyje. Jūrai ypač kenkia pernelyg sparti žvejyba, neatsakinga laivininkystė, pramonė, žemės ir miškų ūkis, tvirtina organizacija.

Vilniuje lankomas sarkofagas su Radvilų palaikais

Vilniuje galima aplankyti ir pagerbti nekarūnuotais Lietuvos valdovais vadinamų didikų Radvilų giminės atstovų palaikus.

ELTOS nuotr.

Vilnius, rugsėjo 3 d. (ELTA) – Puošnus sarkofagas su didikų Radvilų giminės atstovų palaikais, apsuptas gėlių, žvakių, šarvuotų karių ir senosios XVI a. muzikos atlikėjų, iškilmingai pagerbiamas Radvilų rūmų salėje Vilniuje. Čia prasidėjo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) perlaidojimo Dubingių pilvietėje iškilmės, truksiančios iki šeštadienio.

Vilniuje laukiama ir kunigaikščių

Radvilų giminės palikuonių iš Varšuvos – Mikalojaus ir Motiejaus Radvilų.

Dvi dienas visi norintys gali aplankyti ir pagerbti nekarūnuotais Lietuvos valdovais vadinamų didikų Radvilų giminės atstovų, tarp jų – Mikalojaus Radvilos Juodojo ir Mikalojaus Radvilos Rudojo – palaikus.

Pasak istoriko profesoriaus Alfredo Bumblausko, Radvilų šeima buvo antroji ir svarbiausioji LDK šeima

po Gediminaičių nuo valdovo Gedimino iki Žygimanto Augusto laikų. „Nuo 1500 m. iki pat trečiojo Lietuvos ir Lenkijos valstybės padalinimo Radvilų giminė savo rankose laikė Vilniaus vaivados pareigas. Tai pirmasis senatorius ir ponas tarėjas – faktinis Lietuvos valdovas. Radvilos yra neturintys varžovų didikai, kurie mums atneša visą atmintį apie LDK. Tai tikrai lietuviškos kilmės didikų giminė, valdžiusi LDK“, – teigė A. Bumblauskas.

Pasak profesoriaus, Radvilų giminė galėtų sieti mus su mūsų kaimynais, kad galėtume bendrauti, draugauti, kurti geros kaimynystės politiką.

Šeštadienį po oficialaus atsisveikinimo sarkofagas su didikų Radvilų giminės atstovų palaikais bus išvežamas į parengtą perlaidojimo vietą Dubingių pilvietėje Molėtų rajone, kur šie palaikai ir buvo surasti. Amžino poilsio Radvilos atguls Dubingiuose atrastos renesansinės evangelikų reformatų bažnyčios mūruose įrengtoje kriptoje.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

V. Adamkus neigia, jog buvo susijęs su KGB

Vilnius, rugsėjo 3 d. (Delfi.lt) – Prezidentas Valdas Adamkus sako kartais nesuprantantis iliustracijos proceso Lietuvoje, nes kai kurie buvę KGB bendradarbiai yra neskelbiami, nors prisipažino, tačiau tai netrukdo jiems kaltinti išgalvotais dalykais kitus asmenis.

LTV laidoje „Teisė žinoti“ V. Adamkus dar kartą paneigė bet kokius kaltinimus, kad buvo susijęs su KGB, ir sakė paliekąs tai pačių kaltintojų sąžinei.

Pasak V. Adamkaus, tokie kaltinimai yra „išdava labai organizuoto, planingo puolimo siekiant sumenkinti visą prezidentavimo laikotarpį“.

Šiame numeryje:

- Sportas. Futbolas. Krepšinis. Pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8)
- Valdžios kaita Japonijoje (p. 3)
- Chorvedžiai rinkosi į Dainavą (p. 4, 11)
- Senovinė prūsų gyvenvietė atgyja Punsko žemėje (p. 5)
- Atsiminimai (82) (p. 9)
- Kaip kalbame ir rašome (p. 9)
- „Caritas“ 20-mečio šventė Pažaislyje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.41 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Po 70 metų žaizdų, skaudulių, atsivėrusių Antrojo pasaulinio karo metu, ne mažėja, bet daugėja. Vienas iš to įrodymų gali būti nesena vokiečių Erika Steinbach bei jos įkurtos organizacijos Federation of the Expellees kaktomuša su Lenkijos valdžia. Lenkai nenori sutikti su vokiečių siekimu, kad vokiečių, prieš Antrąjį pasaulinį karą gyvenusių Lenkijoje ir karo metu priverstų palikti savo namus, patirtos kančios būtų sulygintos su išgyvenimais, kuriuos patyrė lenkai nuo nacių. Tad apie karo, pasikėsinusio ne į vieną valstybę, etninę bendruomenę, šeimą, pavienius asmenis, pasekmes bus kalbama ne tik po šių metų, bet ir vėliau. Nebus išvengta bandymų istoriją perrašyti, neretai klausiant, kas kentėjo daugiau – mes ar jie?

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Lituanicos“ futbolininkai pirmenybėse iškovojo vieną tašką

Paskutinis rugpjūčio mėnesio sekmadienis įeis į „Lituanicos“ („Liths“) klubo istoriją – tą dieną lietuvių vienuolikė po ilgesnės pertraukos vėl žaidė „Metropolitan“ lygos aukščiausioje divizijoje ir jau naujai įrengtoje aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont (kainavo daugiau nei 20,000 dolerių).

Lietuvių varžovai buvo vidutinio pajėgumo „Maroons“ vienuolikė, prieš daugelį metų sudaryta iš italų žaidėjų, nors praėjusį sekmadienį jėgose matėme žaidžiant porą juodaodžių, taip pat meksikiečių, kuriuos, atrodo, turtingas „Maroons“ klubas samdo.

Šių rungtynių pradžia lietuvių komandai (ji žaidė be 4–5 geresnių žaidėjų) nieko gero nežadėjo. Jau kėlinio viduryje iš toli nelabai stipriai muštos tolimos baudos „Maroons“

žaidėjas pataikė į dešinįjį vartų kampą ir komanda įsiveržė į priekį 1:0. Po kiek laiko gražiu šūviu „Maroons“ vienuolikė rezultatą padidino iki 2:0.

Gera, kad tuo laiku atkuto lietuviai, kurių smūgiai iki tol į priešininkų vartus būdavo nepavojingi. Čia pirmasis pasižymėjo Tomas Mačiulis. Jo pelnytas įvartis lietuviams suteikė nemažai vilčių.

Po pertraukos ilgesnį laiką lietuvių pastangas nugesindavo neblogo „Maroons“ gynyba. Mūsiškiai sudarė bent porą pavojingų atvejų prie varžovų vartų, kurių viena baigėsi Lino Jakovlevo pelnytu įvarčiu (iš tolo muštą kamuolį Linas galva nukreipė į priešininkų vartus).

Išlyginus rezultatą 2:2, abi komandos stengėsi persverti jį savo

Per „Lituanicos“ ir „Maroons“ rungtynių pertrauką lietuvių komandos treneris Algis Grochauskas buvo gerokai susirūpinęs.

„Lituanicos“ vyrų komandos žaidėjai ilsisi po varginančių rungtynių prieš „Maroons“ futbolininkus aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Daugiau futbolo naujienų

mandą 6:1 (pirmose rungtynėse jie buvo laimėję 4:2). O „Šiaulių“ komanda, kuri „Litusco“ futbolininkams buvo pralaimėjusi 7:1, nustojo mėginti laimės antrame susitikime ir pasidavė be kovos.

JAV futbolo rinktinė trečioje vietoje

Atrankinių pirmenybių patekti į Pasaulio futbolo žaidynes Pietų Afrikoje 2010 metais CONCACAF grupėje JAV rinktinė šiuo metu užima trečiąją vietą iš 6 komandų.

Pirmoje vietoje yra Costa Rica – 12 taškų, antroje Hondūras (10 tšk.), trečioje – JAV (10 tšk.) (blogesnių įvarčių santykis). Toliau eina Meksika (9 tšk.), El Salvador (5 tšk.) ir Trinidad (5 tšk.).

Amerikiečiai dar turi žaisti 4

naudai ir laimėti 3 taškus. Deja, nė vienai komandai to nepavyko padaryti ir reikėjo pasitenkinti lygiu rezultatu ir vienu tašku. Tačiau, žinant, kad tai buvo pirmosios pirmenybių rungtynės pagrindinėje („major“) divizijoje, „Lituanicos“ vyrai ir treneris Algis Grochauskas buvo patenkinti rezultatu.

Kitose sekmadienio rungtynėse buvę čempionai „United Serbs“ savo aikštelėje gavo pylos nuo „Eagles“ futbolininkų – net 4:0. „Major“ divizijoje atsitiktinai išlikusi „Green-White“ vienuolikė namuose įveikė „Zrinski“ 2:1, o „Schwaben“ savoje aikštėje pranoko „Vikings“ – 2:1. „Sockets“ ir naujokų „Belgrade“ kova baigėsi lygiosiomis – 1:1.

Po pirmojo rato su 3 taškais pirmauja „Eagles“, „Schwaben“ ir „Green-White“. Po jų seka „Maroons“ ir „Lituanica“ – po vieną tašką. Be taškų liko „United Serbs“, „Zrinski“ ir „Vikings“.

Beje, praėjusio sekmadienio dublerių susitikime „Maroons“ įveikė „Lituanica“ 2:1. Įvartis lietuvių naudai į varžovų vartus krito mušant 11 metrų baudinį.

Dėl Darbo dienos šventės kitą sekmadienį rungtynių nebus. O rugsėjo 13 d. „Lituanica“ prieš pajėgią „Schwaben“ vienuolikę vyks žaisti į Buffalo, IL, esantį Schwaben Center. Rugsėjo 20 d. Lemont lietuviai kovos su buvusiais čempionais – „United Serbs“. Ten pat rugsėjo 27 d. lietuviai išbandys ir „Eagles“ vienuolikę. Visų rungtynių pradžia 3 val. p. p., o prieš tai 1 val. p. p. vyks dublerių susitikimai.

rungtynes su El Salvador (rugsėjo 5 d.), Trinidad (rugsėjo 9 d.), Hondūru (spalio 10 d.), Costa Rica (spalio 14 d.).

Į P. Afriką turės teisę važiuoti pirmosios trys komandos. Ketvirtą vietą užėmusi vienuolikė turės dar kartą žaisti su 5-ąją vietą užėmusia Pietų Afrikos rajono rinktine.

Lietuva prarado 3 vietas

Rugsėjo 2 d. paskelbtame Tarpautinės Futbolo federacijų asociacijos (FIFA) vertinime Lietuva atsistojo į 62-ąją vietą. Prieš mėnesį lietuviai buvo 59-oje vietoje. Lietuvos taškų kraitis nuo 545 sumažėjo iki 531.

Pirmoje vietoje išliko Brazilija, o po jos eina ispanai ir olandai. Latviai iš 56 vietos nukrito į 58, o estai iš 112 į 114-tą vietą.

VALDŽIOS KAITA JAPONIJOJE

MYKOLAS DRUNGA

Rugpjūčio 30 d., sekmadienį, Japonijoje vyko svarbūs rinkimai. Ne nuostabu, kad geresniuose pasaulio laikraščiuose apie juos ir galimas jų pasekmes daug rašyta. Šiuose rinkimuose yra pamokų ir Lietuvai. Pavartykime užsienio spaudos puslapius.

Japonijoje, kai kurių laikraščių nuomone, įvyko kone revoliucija. Pavyzdžiui, pasak dienraščio „**Washington Post**“, toje šalyje „rinkėjai ėjo prie urnų vieno tikslo vedami – baigti daugiau nei pusšimtį metų trukusį vienos partijos, konservatyviųjų liberaldemokratų, valdymą. Triuškinama demokratų partijos pergalė ženklina tylią revoliuciją Amerikos svarbiausiojo Azijos sąjungininko politikoje. Tai daugiau negu tik paprastas valdžios pakeitimas. Tai veda prie konkurencija pagrįstos dviartinės demokratijos, kurioje politikai turės daugiau veikimo erdvės negu biurokratai ir verslininkai“. Ar Lietuvoje irgi ne per daug lemia biurokratai ir stambieji verslininkai, o ne žmonių rinkti politikai? Mūsų bėda gal tik ta, kad renkame ne tuos politikus.

Grįžkime prie Japonijos. Vilčių realiams pokyčiams joje reiškė Tokyo laikraštis „**Asahi Shimbun**“. Anot jo, „sekmadienio rinkimai žymi dviejų partijų sistemos pradžią. Japonijos demokratų partijos vadovaujamos vyriausybės formavimas galėtų pakeisti politikos parametrus. Partija pažadėjo sumažinti vyriausybės tarnautojų galią priimant sprendimus ir sugrąžinti iniciatyvą politikai“. Bet argi ir Lietuvoje nepasigirsta panašių nuomonių, kad mus per daug valdo klerkai, o ne tie politikai, kuriuos išrinkome, ir kurie dažnai sako negalintys nieko padaryti dėl, suprask, biurokratinės inercijos?

Tokyo anglakalbis dienraštis „**Japan Times**“ kalbėjo apie „istorinę dieną“ ir rašė, jog „Japonijos demokratija žengė žingsnį į priekį. Ji priėjo tą vietą, kada valdžios pasikeitimas per visuotinius rinkimus tampa savaime suprantamas. Japonijos demokratų partija perima valdžią ekonomikos sunkmečiu. Kadangi bedarbių skaičius greitai žada ženkliai padidėti, ūkio politika yra svarbiausioji tema. Naujoji vyriausybė turės ne tik paskatinti ekonomikos augimą, bet ir spręsti didžiulių valstybės skolų problemą“.

Pasak Zagrebo dienraščio „**Jutarnji list**“, „politinis lūžis vyko Barack Obama stiliumi, kai šis sakė: ‘taip, mes galime’. Demokratai ir būsimasis premjeras Yukio Hatoyama už savo pergalę turi dėkoti darbininkams ir vartotojams, kurie palaikė jų pasiūlymus išbiurokratinti Japonijos ekonomiką. Y. Hatoyama socialiniai planai labai ambicingi, ir tik ateitis parodys, ar jis sugebės juos paversti realybe politikos kasdienybėje“.

Tą patį klausimą kėlė ir Madrido dienraštis „**ABC**“. Jis, kaip ir kiti laikraščiai, pripažino, jog „nepaisant didžiulio atsikūrimo po Antrojo pasaulinio karo ir savo, kaip eksportuojančios šalies, stiprybės, Japonija

atsidūrė krizėje. Tad nėra ko stebėtis, kad rinkėjai pasisakė už kaitą. Opozicijos ir Demokratų partijos vadovui Y. Hatoyama pasisakė palaužti dešimtmečius trukusį liberaldemokratų partijos monopolį. Jau vien tai – teigiamas ženklas Japonijos demokratijai. Bet ar to užteks šaliai iš krizės išvesti?“

Pasak dienraščio „**Financial Times Deutschland**“, „retai kada teiginys, jog partija nusigyveno, tinka taip, kaip Japonijoje. Nuo 1955-ųjų ten žodį turėjo, su vienerių metų pertrauka, tik vienintelė liberaldemokratų partija. Tai ilgiau negu net kuri kita partija pramoninėje valstybėje. Kai viena politinė jėga taip ilgai sėdi prie vairo, sunku išvengti politikos, ministerijų biurokratijos ir ekonomikos veikėjų susivėlimo. Tai Japonijoje ne kitaip negu Bavarijoje, kur ilgą laiką ištisus dešimtmečius valdžią turėjo tik viena Krikščionių socialinė sąjunga“.

Kaip pažymėjo Paryžiaus krikščioniškas dienraštis „**La Croix**“, „per pastaruosius 50 ir daugiau metų ekonominė gerovė buvo vyriausybės aukščiausias prioritetas, ir tai dažniausiai vedė į sėkmę. Dabar atrodo, kad šitoks tikslas lyg ir nebeturi prasmės. Į priekį besistiebiančių galybių, ypač Kinijos, akivaizdoje Japonija jau žino, kad ji varžybas pralaimėjo. Dabar japonai nori daugiau gamtosaugos, daugiau solidarumo, daugiau švietimo ir daugiau socialinio teisingumo. Jie pasisakė už kitą politiką, kuri nebeišleistų iš akių žmonių gyvenimo“.

Truputį kitaip opozicinės demokratų partijos laimėjimą aiškino dienraštis „**Frankfurter Allgemeine**“, būtent pabrėždamas ekonomiką. Anot jo, „Japonija pagal oficialią statistiką įveikė du ūkio nuosmukius, kitaip sakant, recesijas. Tačiau žmonių sąmonėje vis dar išitvirtinės krizės pojūtis. Tai tik sustiprino jau ir taip labai ryškiai išreikštą ‘saugumo’ ilgesį. O kaip tik to iki šiol valdžiusieji liberaldemokratai ir negalėjo patenkinti“. Vokietijos laikraštis pažymėjo, kad laimėjęs rinkimus, Y. Hatoyama nežadėjo greitai didelių permainų.

Šitai pabrėžė ir Bejing dienraštis „**Zhongguo Qingnianbao**“. Jo nuomone, „jei pasižiūrėsi į Liberaldemokratų partiją ir Japonijos demokratų partiją iš arčiau, didelių skirtumų nematyti, nes abi yra konservatyvios. Demokratų partijos vadovaujama Japonijos vyriausybė nei iš esmės pakeis politiką Kinijos atžvilgiu, nei prives prie didelės pažangos abiejų valstybių santykiuose“. Kinijos laikraščio nuomone, „nereikia pamiršti, jog Japonijos demokratų partijos viduje reiškiasi daugelis politinių srovių, jos siekia nuo kraštutinės kairės iki kraštutinės dešinės“.

Kad Japonijos parlamento rinkimus laimėjusi partija politiškai labai susiskaldžiusi ir kad pirmutinis jos uždavinys bus susivienyti, idant galėtų veiksmingai vadovauti, rašė ir Vokietijos dienraštis „**Neue Osnabrücker**“.

ALEKSAS VITKUS

Senatorius iš Chappaquiddick

Tik patys atšiauriausi senatoriaus Edward „Ted“ Kennedy politiniai priešai mėgdavo Amerikos Senate 47 metus ištarnavusį senatorių taip vadinti. Iš dalies – gal ir užtarnautai. Šio straipsnio antraštė ir pagrindinė jo mintis skirtos prisiminti aną amerikiečius sukrėtusį 1969 m. vasaros įvykį, pakreipusį Amerikos istoriją. Chappaquiddick skandalas juk sutrukdė Kennedy tapti Amerikos prezidentu, nors už tai jai padovanojo vieną žymiausių jos istorijos senatorių.

Galinga ir politiškai įtakinga Massachusetts valstijos Kennedy šeima prarado paskutinį anos, į amžinybę pasitraukusios kartos atstovą Ted, jauniausią Joseph F. Kennedy, Sr., sūnų. Ted tėvas (1888–1969) gimė politikų šeimoje, Boston mieste, lankė Harvard universitetą ir netrukus tapo sėkmingu finansininku. Dar Pirmojo pasaulinio karo metu jis susipažino su būsimu JAV prezidentu Franklin D. Roosevelt, tuometiniu Amerikos karo laivyno pasekretoriumi, jis 1938–1940 m. buvo paskirtas ambasadoriumi į Angliją. Akcijų biržoje uždirbęs milijonus, buvo įtariamas tuos milijonus gerokai padauginęs Amerikos prohibicijos metais nelegaliai į Ameriką veždamas uždraustą alkoholį.

Įgijęs reikiamų pažinčių ir valdydamas milijonus, Joseph P. Kennedy savo gyvenimo tikslu pasiskyrė bent vieną savo sūnų įkelti į Baltuosius rūmus. Pats vyriausias sūnus Joseph Jr. žuvo 1944 m. Antrajame pasauliniame kare. Liko dar trys: John F., g. 1917 m., Robert, g. 1925 m., ir pats jauniausias, Edward „Ted“, g. 1932 m. Nors tuo laiku Amerikoje dar būta nemažo sentimentų prieš katalikus, padedant tėvo pinigams, 1960 m. prezidentu buvo išrinktas Antrojo pasaulinio karo herojus, senatorius John F. Jam tragiškai žuvus 1963 m., galimybė tapti prezidentu atsirado senatoriui Robert Kennedy. Deja, 1968 m. prezidentinės kampanijos metu ir jis buvo nušautas.

Senstančiam tėvui beliko dar vienas sūnus – Edward Moore „Ted“ Kennedy. Jis senatoriumi jau buvo išrinktas specialiuose 1962 m. rinkimuose, taip perimdamas savo brolio John F., 1960 m. tapusio prezidentu, vietą. 1964 m. Ted buvo perrinktas pilnam šešerių metų laikotarpiui ir po to dar septynis kartus perrinktas. Nors tėvas Joseph jau buvo savo gyvenimo pabaigoje, jis vis dar troško savo jauniausiąjį sūnų Edward matyti Amerikos prezidentu. 1966 m. prezidentinius rinkimus laimėjo respublikonas Richard M. Nixon, nurungęs demokratą Hubert Humphrey. Edward Kennedy viltingai žiūrėjo į 1972 metus.

Taip atsitiko, kad 1969 m. liepos 19 d. Kennedy su draugais dalyvavo viename gana intyviame pasilinksminime Chappaquiddick saloje, MA. Vėlai vakare Kennedy pasisiūlė parvežti namo savo to vakaro draugę Mary Jo Kopechne. Užvažiavus ant netolimo siauro kelio linksmam nusiteikusio Kennedy vairuojamas automobilis nuslydo nuo tiltuko, apsisvertė ir nugrimzdė į dugną. Kennedy pats išplaukė į krantą, grįžo pėsčias pas draugus, kurie jį nuvežė į viešbutį išsimiegoti. Policijai jis paskambino tik iš ryto. Jie atrado merginą, paskendusią automobilyje.

Tolimesni įvykiai vystėsi suprantant mistinę Kennedy šeimos įtaką Massachusetts valstijoje. Kopechne kūnas buvo nugabentas į kitą valstiją, pas jos šeimą, kuri niekada nepatraukė Kennedy į teismą. Skrodimas nebuvo atliktas. Kennedy prisipažino buvęs kaltu už nelaimės vietos palikimą, už tai jis gavo dviejų mėnesių kalėjimo bausmę, kuri buvo tuojau suspenduota.

Taip pasitaikė, kad tik dieną po Chappaquiddick nelaimės astronautas Neil Armstrong nusileido ant Mėnulio ir tapo pirmuoju žmogumi, žengusiu žingsnį Mėnulyje, tardamas: „That’s one small step for a man, one giant leap for mankind.“ Džiūgaujanti amerikiečių tauta Chappaquiddick bylą atidėjo į šalį. Jei 1969 m. mes būtume turėję tokį platų kabelinės televizijos tinklą, kokį turime šiandien, Chappaquiddick istorija būtų ilgai komentuojama TV ir radijo programose. Tačiau buvo kitokie laikai, ir byla buvo primiršta.

Massachusetts balsuotojai, nepaisant Chappaquiddick atminimo, dar 1970 m. vėl perrinko Kennedy į Senatą. Vis dėlto Chappaquiddick gerokai sumažino galimybę Kennedy bet kada tapti Amerikos prezidentu. Tai supratęs Kennedy 1972 m. atsisakė būti demokratų partijos kandidatu, nors buvo labai raginamas prisidėti prie demokratų kandidato McGovern nors kaip VP. Prezidentinius rinkimus laimėjo Richard Nixon.

Chappaquiddick įvykiui grimztant vis tolyn į praeitį, Kennedy 1980 m. dar kartą pabandė kandidatuoti, bet pralaimėjo jau pirmuose demokratų partijos rinkimuose prieš tuometinį prezidentą Jimmy Carter, kuris per pagrindinius rinkimus pralaimėjo respublikonui Ronald Reagan. Taip Chappaquiddick skandalas, nors sutrukdęs Kennedy tapti Amerikos prezidentu, niekada nesukliudė jam išlaikyti savo vietos Senate, kurią jis išsaugojo iki pat savo mirties.

Per savo ilgą tarnybą Senate Edward „Ted“ Kennedy sėkmingai stūmė savo modernaus liberalizmo politiką ir tapo žinomas kaip „Senato liūtas“. Jis ir jo štabas paruošė ir prastūmė 300 liberalių darbo, imigracijos, vėžio tyrimų, sveikatos draudimo ir kitokių įstatymų. Kai 2008 m. jam surado piktybinį galvos auglį, liberali žiniasklaida pradėjo jį garbinti, laikydama jį vos ne šventuoju, ypač jam pareiškus, kad jo nebaigtą kovą už visuotinį sveikatos draudimą jis paliks tęsti kitam liberalui, dabartiniam JAV prezidentui Barack Obama.

Įspūdingose E. Kennedy laidotuvių apeigose buvo pasakyta daug gražių žodžių, bet gal geriausiai panašia proga pasisakė pats Edward „Ted“ Kennedy, kuris savo žuvusio brolio Robert laidotuvėse 1968 m. taip kalbėjo: „Mano brolio nereikia idealizuoti ar mirties valandoje jį išaukštinti aukščiau to, kuo jis buvo gyvenime. Jis buvo tik vyras, kuris matė blogį ir norėjo jį atitaisyti, matė kentėjimą ir bandė tai palengvinti, matė karą ir norėjo jį sustabdyti.“

Chorvedžiai rinkosi į Dainavą

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Prasideda naujas veiklos sezonas meno kolektyvams, mokslo metai – mokiniams ir studentams. Atgyja veikla ir lietuviškose bendruomenėse, parapijose, būreliuose, sudaromi metiniai veiklos planai, prie kurių šiais metais reikia įrašyti ir IX Išeivijos dainų šventę Toronto mieste, kuri įvyks 2010 metais.

Chorvedžiai ruošis šventei pradėjo šių metų rugpjūčio 20–23 dienomis, suvažiuavę į Dainavos stovyklą (Manchester, Michigan), į antrąją Šiaurės Amerikos chorvedžių seminarą, kurio tikslas buvo visus supažindinti su ateinančios IX Dainų šventės Toronte programa. Seminarą organizavo VIII Dainų šventės vadovė Rita Kliorienė.

„Stebėjau, dalyvavau, džiaugiausi, dainavau, sėmiausi žinių ir energijos, kad grįžusi galėčiau perduoti tą dainos meilės spindulį vaikams ir jų tėveliams“, – pasidžiaugė pirmą kartą seminare dalyvaujanti Dalia Mocikienė iš Indianapolis miesto.

Seminaro organizatorė stengėsi, kad kiekviena šio savaitgalio minutė būtų panaudota kuo naudingiau. Antroje ketvirtadienio pusėje pradėjo rinktis dalyviai tuoj pat R. Kliorienės buvo informuojami, kur turi apsistoti ir kokia jų laukia dienotvarkė. Prieš susipažinimo vakarą visus pasveikino šventės org. komiteto pirmininkai Rasa ir Paulius Kurai. Po nuoširdžių padėkų visi buvo apdovanoti marškinėliais, padabintais šventine emblema, krepšiais gaidoms ir kitomis dovanėlėmis, kuriomis kiekvienas chorvedys grįžęs tikrai pasidalins ir su savo dainininkais.

Susipažinimo vakaras, surengtas R. Kliorienės ir Aušrinės Širvinskiienės, ne tik visus supažindino, bet lyg geru vynu, kurio irgi buvo tą vakarą, apsvaigino kūrybos, meno ir muzikos mūza. Visų ego buvo palikti prie Dainavos vartų, o stovyklos viduje dalijomės patirtimi, pasakojimais ir prisiminimais, daina ir muzikavimu, nes tik taip gimsta tikras menas.

Choro „Šiaurinė“ atstovė Jurgita Kazokaitis ir vadovė Laima Adomavičienė iš Minneapolis miesto liko sužavėtos puikia seminario programa, ypač joms buvo malonu susitikti su muzikais „asais“ (gerąja prasme), pasidalyti savo džiaugsmiais ir rūpesčiais. Laukiame dainų šventės – sakė energingos mineapolietės.

Geraldine Sintautaitė-Ganzer, Šv. Andriejaus parapijos choro vadovė, į seminarą atvyko jau antrą kartą ir vien tik dėl tos meilės lietuviškai dainai. Kartu su ja seminare dalyvavo ir choro dainininkai Liudžiai, kurie ne tik gražiai dainuoja, bet dar visiems lauktuvių kiškio pyragą atvežė – jų pačių keptą lietuvišką šakotį. Ansamblio „Dainelė“ iš Florida valsijos vadovė Renata Armalaitė nemo ka būti rimta. Ji visą laiką šypsosi ir viskuo džiaugiasi, todėl nenuostabu, kad žmonės po darbo važiuoja 20

Dalia Viskontienė – IX Dainų šventės „Daina aš gyvenu“ vyr. meno vadovė.

Chorvedžiams koncertuoja Petras Aglinskas.

mylių į jos repeticijas, o ji tūkstančius mylių skrenda, kad atvyktų į chorvedžių seminarą Dainavoje.

Penktadienio programą pradėjo me punktualiai 9 val. ryto. Tvarkin-

gai, pagal nustatytą laiką kiekvienas vadovas buvo kviečiamas pristatyti iš anksto jam ar jai paskirtą kūrinių, atkreipiant susirinkusiųjų dėmesį į sudėtingesnes harmonijos ar ritmines vietas. Visi dirigavome ir visi daina-

vome. O kad balsai per daug nenuvargtų, organizatorė į šį seminarą pakvietė Frank Bianchi, kuris jau ketvirtą sezoną dirba Cleveland Orchestra Youth Chorus direktoriumi. Daugiau nei 30 metų chorų dirigavimą dėstęs ir įvairiuose choruose dirbęs Frank seminare dalijosi savo gausia patirtimi. Jo paskaita ir idomūs užsiėmimai buvo ne tik naudingi visiems chorvedžiams, bet visus iki vieno įkvėpė tolesniam darbui.

Kęstutis Daugirdas, jaunas kompozitorius iš Čikagos, džiaugėsi ne tik puikiai surengtu seminaru, bet ir organizacinio komiteto dovanomis: marškinėliais, maišeliais gaidoms ir kitomis gėrybėmis. Jis atkreipė dėmesį į puikią šio seminario programą, kurioje ypatingai gerą įspūdį paliko Bianchi patarimai, užsiėmimai, pas-tangos į choro intonavimą įdėti daug laiko, nors rezultatai ir pasigirstų žymiai vėliau.

Jauna chorvedė iš Čikagos, perėmusi vadovauti buvusiam maestro Fausto Strolis Vyčių chorui, sakė, kad šiame seminare dalyvauja pirmą kartą ir jai čia labai patinka. „Mano siela prisipildė gerumo, kai esu su tokiais žmonėmis, kurie dainuoja. Ypač patiko Frank Bianchi. Taip norėčiau viską iš visų išmokti“, – mintimis dalijosi Aušra Bužėnaitė.

Dalyvių atsiliepimai geriausiai perteikia seminario nuotaiką ir jo naudą išeivijos chorų vadovams. Penktadienio vakaras dvelkė elegancija, klausantis Petro Aglinsko gitara atliekamų kūrinių, kurie buvo raminantys ir atpalaiduojantys po visos dienos įtempto dainavimo. „Petras Aglinskas glostė kiekvieno sielą švelniais akordais ir ‘dainavo’ sava kalba“, – po seminario rašė D. Viskontienė.

Išaušęs šeštadienis taip pat žadėjo įdomią dieną, nes ir vėl, pasistiprinę puikiausiais lietuviškais pusryčiais, kuriuos taip skaniai gamino Rusnės Kasputienės iš Detroit jaunų šeiminių komanda, sėdome prie šventės programos.

„Aš labai džiaugiuosi seminaru ir esu labai patenkintas, kad yra kompetentingų žmonių arba turinčių didelį potencialą vadovų, – sakė Darius Polikaitis. – Frank ypatingai gražiai vedė savo sesiją, žmonės domėjosi jo mokymu ir šių dienų naujovėmis. Tokia proga labai reta, kai visi susirenkam, skaitome gaidas, dainuojame įvairių stilių, Nukelta į 11 psl.

Visi šių metų seminario dalyviai.

Ritos Kliorienės nuotraukos

Senovinė prūsų gyvenvietė atgyja Punsko žemėse

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lenkijos

Visai netoli nuo sienos su Lietuva, Lenkijos Punsko miestelio pašonėje, jau keleri metai dygsta prūsų jotvingių gyvenvietė. Punkskas – lietuviška salelė Lenkijoje, apie 80 proc. jo gyventojų sudaro lietuviai, kurie stengiasi išlaikyti savo protėvių kalbą ir papročius.

Petras Lukoševičius – tas lietuvis, kuris savo žemėse nutarė atkurti tokią senovės gyvenvietę. Istorikai neabejoja, kad šiose žemėse gyventa jotvingių genčių, pati Sūduva kažkada taip pat buvo Jotvos dalis. Ožkinių kaimas, kuris yra prie pat Punsko, puikiai tiko tokiai gyvenvietei kurti.

Sodybos šeimininkas P. Lukoševičius.

„Iš vaikystės prisimenu savo tėvo pasakojimus apie garbingą mūsų tautos praeitį, apie karius, žirgus ir raitelius. Klausiau tų pasakojimų, gerai išsiminiau juos ir norėjau kažkaip tą praeitį atgaivinti. Tiesiog pajutau, kad turiu tokią gyvenvietę atkurti, turiu visiems parodyti šlovingą mūsų tautos praeitį“, – pasakojo P. Lukoševičius.

Gyvenvietės statybos darbai pradėti 2001 metais, per tą laiką padaryta jau labai daug. Kelių hektarų plote čia pastatyta įvairių statinių, bokštų,

tvorų, tiltų, iškasti tvenkiniai, supiltas piliakalnis, atkuriamas pilis. Čia yra ir netoliese rastas akmuo su senovės runų raštu, ir šiose apylinkėse rastas akmeninis stabas, kuriam gali būti apie trys tūkstančiai metų, ir dar vienas ypatingas akmuo, kurį parsinešė pats statytojas.

„Šitas apie 40 kilogramų sveriantis akmuo – iš mano senelės gimtinės. Ypatingą, apvalių formų akmenį aptikau kitoje Punsko pusėje, miško tankmėje. Ten neįmanoma buvo privažiuoti, tad tempiau šitą akmenį apie pustrčio kilometro pėsčias per tankumyną, retkarčiais jį atremdamas į medį, ir vis sau kartoju, kad pajėgsiu tai padaryti. Taip sau kartoju, kad pastatysiu šitą gyvenvietę, ir viskas juda į priekį, nors ir trukdymų daug, ir visokių kalbų bei vertinimų.“

Šeimininkas neslepia – ne visi aplinkui supranta, kam tokių statybų reikia. Teko atlaikyti dešimt teismo posėdžių Lenkijoje, kai P. Lukoševičius prieštaravo, jog šalia nutiestu keliu važiuotų traktoriai ir kombainai. Viskas praėjo, o nauji statiniai gyvenvietėje ir toliau kyla. Čia atvyksta vis daugiau žmonių, kurie negali patikėti, kad tiek daug gali padaryti vienas entuziastas su pagalbininkais.

P. Lukoševičius nėra baigęs jokių specialių mokslų, visus darbus jam padeda atlikti jo sūnus Juozas, brolis Kazys. Punske P. Lukoševičius turi nedidelę automobilių detalių parduotuvę ir visus uždirbtus pinigus aukoja šiai statybai. Turi ir pagalbininkų, kurie kartais atlieka sudėtingus darbus. Gyvenvietei statyti lietuvis paaugojo visas asmenines santaupas, šie tiek pinigų gavo ir iš Lietuvos 1000-mečio minėjimo programos.

Į gyvenvietę užsukę lankytojai galės pasivaikščioti tomis vietomis, kur mūsų protėviai gyveno prieš tūkstančius metų, čia bus galima pažvejoti ir išsikepti žuvies, apsigyventi jotvingių piliavietėje, susipažinti su senovės amatais, daugiau sužinoti apie mūsų protėvių gyvenimo būdą.

Gyvenvietėje jau sukurtos kelios atskiros zonos. Jos gale – žemaitėliai – vieta, kur pastatyti keli namai, til-

Įėjimas į pilį.

tai, išvalyti užpelkėję tvenkiniai. Viena iš tų tvenkinių šeimininkas rado tūkstančius metų išgulėjusius ažuolus, kurie visai nesutrušo, o nuo vandens tik sukiutėjo. Šioje teritorijoje lankytojai gali išsikepti sužvejotą žuvį. Šalia yra ir amfiteatras, kur jau rengiami įvairūs koncertai, šventės. Daug svečių čia laukiama ir per tradicinę Žolinių šventę, kai iš Punsko centro į gyvenvietę bus galima atvykti brikelėmis.

Netoliese P. Lukoševičius atkūrė ir vadinamąjį prūsų laukšą – priepilį, kuriame būdavo išsikūrę prūsų ir jotvingių amatininkai, čia ilsėdavosi kariuomenė, budėdavo pilies sargyba. Čia jau atkurti keli mediniai namai, kuriuose galės apsistoti visi pageidaujantys. Šalia yra ir dirbtuvės, kuriose galima pabandyti ką nors sumeistruti.

Visi pastatai ir laukse, ir kitose aplinkinėse vietose pastatyti nenaudojant vinių, sienų balkiai tarpusavyje sujungti senoviniu būdu, pakamšyti samanomis. Visų statinių stogai – iš skiedrų. Juos padarė vietinis 72 metų meistras. Durų vyriai taip pat ne bet kokie, o atkurti ir rankomis nukalti pagal prūsų genčių naudotas formas.

Už laukso atkurtas piliakalnis su pilimi ant jo. Istoriniai šaltiniai liudi-

Visi statiniai suręsti nenaudojant vinių.

ja, kad būtent šioje vietoje nuo Napoleono armijos karių 1812 metais slėpėsi vietos merginos ir moterys. Piliakalnis supiltas taip, kaip tai buvo daroma senovėje – iš pradžių skersai ir išilgai vieni ant kitų suguldomi rąstai, po to jie apkraunami šakomis ir viskas užpilama žemėmis. Aplinkui iškastas vandens pilnas griovys. Čia rastas ir senovinis šulinys, kurio dugne jį valę vyrai aptiko nemažai bombų skeveldrų.

Senosios prūsų ir jotvingių gentys sodyboje įamžintos specialioje alėjoje. Čia pastatyta 11 akmenų, įamžinant dešimties prūsų genčių vadų ir vienos jotvingių atminimą. Ant kiekvieno akmens prūsų kalba parašytas genties pavadinimas, iškaltas tos genties vado portretas ir vardas, jei tik jis yra žinomas.

Prie įvažiavimo į sodybą iškasti du tvenkiniai – viename gali maudytis suaugusieji, kitame – vaikai. Tvenkinius yra sujungusios akmeninės arkos, šalia iš akmenų padarytas žaltys. Visi daiktai čia turi savo prasmę ir reikšmę, viskas čia yra svarbu ir paremta istorine medžiaga – P. Lukoševičiui ne kartą patarinėjo istorikai, architektai.

„Šitą gyvenvietę, kuriai atidaviau jau nemažai metų, įsivaizduoju kaip labai gyvą, lankomą, dėmesį traukiančią vietą. Jaučiuosi atidavęs duoklę savo protėvių praeičiai, padaręs tai, ką privalėjau padaryti“, – sakė unikalios sodybos kūrėjas P. Lukoševičius.

Čia yra iškasti keli tvenkiniai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Vilnius, rugsėjo 3 d. (ELTA) – Tik vieną dieną, ketvirtadienį, Vilniuje buvo galima nemokamai pamatyti didžiausią pasaulyje 100 kg svorio aukso monetą, kurios vertė siekia per 3 mln. JAV dolerių. Vilniaus paveikslų galerijoje eksponuojama moneta yra viena iš penkių Kanadoje nukaldintų aukso monetų, rodomų viešai. Kanados karališkojoje pinigų kalykloje 2007 m. nukaldinta aukso moneta yra apie 50 cm skersmens ir 3 cm briaunos storio. Šios monetos aukso luito grynumas yra 99,999 proc., dar vadinamas „penkių devintukų“. Monetos vertė – per 3 mln. JAV dolerių.

Didžiausia pasaulyje aukso moneta jau buvo rodyta JAV, Vokietijoje, Austrijoje (garsiajame Vienos meno istorijos muziejuje, kuriame sukaupti ypač vertingi numizmatikos rinkiniai), Latvijoje, Suomijoje, Estijoje ir kt. šalyse. Lietuva yra devintoji šalis, kurioje „Nordic Moneta OY“ įmonių grupė rodo Gineso rekordų knygoje (2007) įregistruotą monetą. Monetos autorius dailininkas Stanley Witten nuo 1990 m. yra Kanados karališkųjų monetų rūmų dailininkas, vyresnysis jų raizytojas.

ELTOS nuotr.

Svarstomos kandidatų į UNESCO vadovo pareigas galimybės

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Lietuvos ambasadorė prie UNESCO Ina Marčiulionytė ir dar trys pretendentes galėtų varžytis su Farouk Hosni, laikomu pagrindiniu pretendentu į UNESCO vadovės pareigas, rašo prancūzų dienraštis „Le Monde“.

Dienraščio nuomone, egiptietis Farouk Hosni pirmą turą turėtų įveikti būdamas prekyje kitų kandidatų, tačiau antrajame ture įtampa esą išlaikys keturios pagrindinės jo varžovės: buvusi eurokomisarė Benita Ferrero-Waldner, lietuvė I. Marčiulionytė, Bulgarijos ambasadorė Prancūzijoje Irina Bokova ir buvusi Ekvadoro ambasadorė Ivonne Baki.

58 šalys rugsėjo 17 d. balsuos dėl 9 kandidatų į ketveriems metams renkamo UNESCO direktoriaus pareigas. Laimėtoją lems paprastoji balsų dauguma, tačiau siekiant surinkti būtinus 30 balsų, galimi penki turai.

„Le Monde“ manymu, kadangi

balsavimas slaptas, visi variantai įmanomi. Siekdama sutrukdyti F. Hosni užimti UNESCO vadovo kėdę, Švedija, kuri šiuo metu pirmininkauja Europos Sąjungai, norėtų, kad visos ES šalys susirinktų rugsėjo 15 ar 16 d. ir nuspręstų dėl bendros vienos iš Europos kandidatų palaikymo. Prancūzija, dienraščio teigimu, yra „sumišusi“ dėl tokio siūlymo.

Izraelis gegužę nutraukė savo prieš F. Hosni nukreiptą kampaniją, Egiptui pavyko gauti ir Brazilijos palankumą, tačiau Egipto kandidato atžvilgiu Pietų ir musulmonų šalys yra pasidalinusios.

Kiti kandidatai, „Le Monde“ manymu, turi mažiau galimybių laimėti: Rusijos kandidatas dalyvauja tik „dėl dalyvavimo“, Kambodža pristatė kandidatą alžyrietį. Tokia kandidatų įvairovė esą turėtų būti palanki F. Hosni.

Lietuva gali būti tiltu tarp ES ir kaimynių Rytuose

Atkelta iš 1 psl. kuri gali būti tiltu tarp ES ir kaimynų Rytuo-se, ypač Rusijos ir Baltarusijos. Geri santykiai tarp Lietuvos ir Ukrainos taip pat gali būti labai naudingi. Prezidentės D. Grybauskaitės siūlymai yra labai sveikintini“, – po susitikimo sakė G. Verheugen, kuris eina už pramonę atsakingo eurokomisaro pareigas.

Prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys teigė, kad D. Grybauskaitė papasakojo apie jos skambutį Rusijos prezidentui Dmitrij Medvedev, galimą Baltarusijos prezidento viešnagę ir santykius su Ukraina.

„Buvo kalbama apie geros kaimynystės santykius su Rusija, Baltarusija, Ukraina. G. Verheugen išreiškė įsitikinimą, kad Lietuva galėtų

vaidinti stiprų vaidmenį“, – sakė L. Balsys.

„Tai, kad Lietuvos politinė kryptis yra nukreipta į Vakarus, į Vakarų Europos šalis, taip pat buvo EK viceprezidento palankiai įvertinta“, – pridūrė prezidentės atstovas.

Lietuva ES aktyviai rėmė Rytų partnerystės programą, kuria siekiama paskatinti glaudesnę ES ir šešių Rytuose esančių valstybių bendradarbiavimą, ir pasisakė už Gruzijos ir Ukrainos narystę NATO.

Liepą prezidentės pareigas pradėjusi eiti D. Grybauskaitė pareiškė, kad Lietuva, siekdama pirmavimo Rytuose, privalo būti aktyvesnė, veiksmingesnė ir profesionalesnė Vakaruose, ir kalbėjo apie būtinybę „atkurti pusiausvyrą“.

Uždarius Ignalinos AE Rusija netaps vienintele energijos tiekėja

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Šių metų pabaigoje Ignalinos atominę elektrinę (AE) uždarysianti Lietuva trūkstantį elektros energiją pirsks ne tik iš Rusijos, tvirtina premjeras Andrius Kubilius.

Interviu Žinių radijui jis teigė nematantis pagrindo susisaistyti kokiomis nors ypatingomis sutartimis su Rusija.

„Yra žinoma ir aišku, kiek elektros energijos bus gaminama Lietuvoje, stengiantis toje gamyboje kuo mažiau didinti priklausomybę nuo importuojamų dujų. Priimti sprendimai, kad iki 30 proc. elektros energijos bus perkama atviroje rinkoje. Galimi tiekėjai žino sąlygas ir tiekimų yra iš Estijos, Baltarusijos, Ukrainos, pačios Rusijos. Nematome reikalo importą iš kaimyninių šalių atiduoti kokiam nors vienam monopolistui“, – sakė A. Kubilius.

Premjeras teigė, kad iš buvusio prezidento ir premjero Algirdo Bra-

zausko pasisakymų susidaro įspūdis, kad būtent jis užsiima Rusijos energetikų lobizmu.

Tuo tarpu A. Brazauskas interviu naujienų tinklalapiui delfi.lt sakė: „Mane stebina energetikos ministro Arvydo Sekmoko vėjavaikiškumas. Jis nesuvokia energetikos dalykų. Ministras sako, kad nuo sausio 1 d. pirsksime elektros energiją iš įvairių šaltinių konkurso būdu. Klausimas: iš kokių šaltinių? Juk nėra elektros linijų nei su švedais, nei su suomiais, nei su lenkais. Yra tik vienas šaltinis – Rusija. Patariau prezidentei Daliai Grybauskaitei, kad ji pasiūlytų A. Sekmokui nuvykti į Maskvą atsivežti elektros pirkimo sutartį.“

Anot A. Kubiliaus, Lietuva turi visas galimybes tvarkytis europietišškai, didinti savo nepriklausomumą arba jį ginti nuo monopolistinių energetinių tiekimų iš Rusijos, kurių nežadama atsisakyti esant reikalui.

Apie CŽV kalėjimą paskelbusi televizija neatskleidžia savo šaltinio

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų televizija, paskelbusi apie Lietuvoje neva veikusį slaptą Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimą, neatskleidžia savo šaltinio Lietuvos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK).

Informaciją, esą Lietuvoje iki 2005 m. veikė slaptas CŽV kalėjimas, rugpjūtį paskelbė „ABC News“, remdamasi neįvardytais buvusiais CŽV pareigūnais.

„Esame gavę atsakymą iš ‘ABC News’, bet, deja, atsakymas nėra konkretus, jie savo informacijos šaltinių (natūralu, žurnalistai neprivalo jų atskleisti) neatskleidžia, tik teigia, kad turi tokią informaciją, ir palinkėjo mums sėkmės tyrime“, – sakė NSGK pirmininkas konservatorius

Arvydas Anušauskas.

Šiuo metu NSGK vis dar laukia oficialių atsakymų apie slaptus CŽV kalėjimus Lietuvoje iš Valstybės saugumo departamento (VSD), Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijų. Komiteto vadovas sako tikisi sulaukti atsakymų iki rugsėjo 9 d.

„Iš įstaigų laukiame oficialių atsakymų. Savo laiku europinės įstaigos tyrimus yra atlikusios ir tuos duomenis turime. Visi atsakymai buvo neigiami“, – sakė A. Anušauskas.

JAV žiniasklaidos pranešimą apie CŽV kalėjimus paneigė Lietuvos užsienio reikalų ministerija ir tuometiniai šalies vadovai: prezidentas Valdas Adamkus, premjeras Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Degalinėje nugriaudėjo sprogimas

Įvykio vietoje dirbo policijos pareigūnai, antiteroristinių operacijų rinktinės „Aras“ išminuotojai.

ELTOS nuotr.

Vilnius, rugsėjo 3 d. (ELTA) – Ketvirtadienį paryčiais prie greitkelio Kaunas-Klaipėda, ties Babtais esančioje degalinėje „Saurida“, nugriaudėjo sprogimas. Policijos pareigūnų teigimu, degalinė sprogdinta per apipšimą. Per sprogimą nesunkiai nukentėjo du degalinės operatoriai. Vienas jų išvežtas į Kauno medicinos universiteto klinikas.

Sprogimas apgadino degalinės

pastatą, išdužo vitrinų stiklai, buvo apgadintos degalų kolonėlės. Gaisras po sprogimo neišsplieskė.

Įtariama, kad degalinėje susprogdintas sprogmuo. „Asmenys atvyko dviem motociklais, išsprogino duris, bandė apiplėšti degalinę. Tačiau operatorius pasipriešino ir jie pabėgo nieko nepaėmę“, – sakė Policijos generalinio komisaro pavaduotojas Visvaldas Račkauskas.

Pasaulio naujienos

Mūšis už Los Angeles tęsiasi

Vilnius, rugsėjo 3 d. („Lietuvos žinios“) – Liepsnos liežuviai jau laižo Los Angeles pakraščius. Ugnis priartėjo maždaug už 20 km nuo miesto centro. Kovai su gaisrais metamos visos pajėgos. California gubernatoriaus Arnold Schwarzenegger paskelbė savo valstijoje nepaprastą padėtį.

Gaisrai California valstijoje jau pareikalavo dviejų žmonių gyvybių. Sekmadienį 47 ir 35 metų ugniagesiai žuvo, kai jų mašina nusirito nuo kalnų kelio.

Gaisrai California valstijoje jau pareikalavo dviejų žmonių gyvybių.

Reuters/Scanpix nuotr.

Gaisrininkų brigados, kurios jau savaitę kaunasi su miškų gaisrais į šiaurę nuo Los Angeles, mažumėlę atsikvėpė antradienį atslinkus drėgniam oro frontui, kuris šiek tiek sumažino pragarišką karštį. California gaisrininkai galėjo atkirsti maždaug ketvirtadalį degančio ploto, tačiau kova su ugnimi dar toli gražu nebaigta. Vėl pakilęs vėjas gali žaibiškai nuginti liepsnas per išdžiūvusius it parakas miškus ir krūmynus dar arčiau namų bei istorinės observa-

torijos.

Pareigūnai atšaukė įsakymą kai kurių rajonų gyventojams palikti namus, bet apie 6,000 žmonių tebėra palikę savo būstus.

Nuo rugpjūčio 26 d., kai gaisrai prasidėjo, liepsnos sunaikino daugiau kaip 60 namų, apie 12,000 žmonių turėjo palikti savo namus. Tie gyventojai, kurie liko namuose, sunerimę stebi kontroliuojamos ugnies pakraštį. Jie sako neišsimiegantys, nes kas valandą keliiasi pasižiūrėti, ar ugnis nepriartėjo. Gyvenviečių gatvelėmis traukdamiesi nuo karščio, pelenų ir dūmų prašokuoja elniai, kojotai ir skunkai.

Pavargę ir ugniagesiai. Naktį jie pamainomis prigula pailsėti palapinėse didžiuliame gaisro valdymo centre, tačiau visą savaitę neturėjo nė vienos laisvos dienos.

Pareigūnai sunerimę dėl istorinės observatorijos bei televizijos, radijo ir kitų antenų, esančių ant Wilson kalno į šiaurės rytus nuo Los Angeles. Prie šių įrenginių ugniagesiams pavyko įžiebtį priešpriešinę ugnį, buvo išpilta milžiniškas kiekis vandens ant liepsnų, ropojančių viršūnės link iš šiaurės ir vakarų. Prieš naktį ginti statinių ant kalno viršūnės buvo išsiųsta 150 ugniagesių su technika.

Gaisrininkai ir šių vietovių gyventojai gerai žino, kas gali nutikti. Mat gaisrai California valstijoje yra sezoninis reiškinys. Kaip tik rudenį iš šiaurės rytinių dykumų pakyla stiprūs vėjai, verždamiesi pro siaurus kanjonus jie dar labiau sustiprėja, visiškai išdžiovina augmeniją ir gena liepsnas tolyn į priemiesčius. Išdžiūvę miškai ir krūmai tampa tarsi padegamoji bomba.

JAV susitarimas dėl Afganistano ima aižėti

Washington, DC, rugsėjo 3 d. (AFP//BNS) – Artėjant laikui, kai JAV prezidentas Barack Obama veikiausiai paskelbs apie sprendimą nusiųsti daugiau karių į Afganistaną, žlunga susitarimas dėl Amerikos vaidmens šioje šalyje, kai kas jau ima kalbėti apie naujojo Vietnamo šmėklą.

Vis daugiau specialistų abejoja, kad karą Afganistane galima laimėti. Tuo tarpu B. Obama, kuris jau nusiųstą į šią šalį papildomai 21,000 karių, idėmiai svarsto galimybę dar didinti karių skaičių ir baigia strategijos peržiūrą.

Pernai rinkimų kampanijos metu B. Obama karą Afganistane įvardijo kaip vienintelį naudingą konfliktą kare su terorizmu. Tapęs prezidentu B. Obama jį pavadino „būtinu karu“.

Kovo mėn. prezidento administracija iš naujo apibrėžė karo tikslus ir dėmesį sutelkė į kovą su „al Qaeda“ bei šio tarptautinio tinklo rėmėjais, rodydama pasiryžimą stiprinti Amerikos karines pastangas pažaboti augantį sukilimą.

Tuo tarpu padėtis Afganistane toliau sparčiai blogėja – rugpjūtis buvo kruviniausias mėnuo šioje šalyje esančioms amerikiečių pajėgoms nuo 2001 m. spalio, kai prasidėjo karas.

JAV štabų vadų komiteto pirmi-

ninkas admiras Mike Mullen ragino kovoti su „skurdo kultūra“, kuri naudinga Talibanui.

Buvęs NATO Jungtinių pajėgų Europoje vyriausiasis vadas Wesley Clark išreiškė nuogastavimų dėl konflikto eigos.

Brookings instituto analitikas Michael O'Hanlon, pritariantis B. Obama puolamajai strategijai Afganistane, sakė, kad kritikai turi geriau suvokti strategiją ir įvykių raidą toje šalyje. „Afganistane per vienerius metus žūva 200–300 mūsų karių, o afganistaniečiai netenka kelių tūkstančių“, – sakė jis agentūrai AFP.

Šią savaitę paskelbti CNN ir „Opinion Research Corporation“ viešosios nuomonės apklausos duomenys rodo, kad beveik 6 iš 10 amerikiečių nepritaria karui Afganistane.

Artimiausiomis savaitėmis B. Obama laukia naujas mūšis Kongrese, kuriame net tarp daugumą turinčių demokratų girdimi nepasitenkinimo balsai.

Kol kas prezidentą remia gausus būrys įstatymų leidėjų, karinių pareigūnų ir apžvalgininkų. Tačiau visi jie vieningai sutaria, kad Jungtinių Valstijų uždavinys Afganistane yra ne tik didžiulis, bet taip pat labai miglotas.

EUROPA

BRIUSELIS

Vyriausiasis už migraciją atsakingas Europos Sąjungos (ES) pareigūnas parengė planą, siūlantį Europos šalims priimti daugiau pabėgėlių iš šalių, kurių gyventojai kenčia nuo konfliktų ar didelio skurdo. ES teisingumo ir vidaus reikalų komisaras Jacques Barrot pareiškė, kad visos 27 Bendrijos šalys turi padaryti daugiau, atsakydamos į Jungtinių Tautų (JT) raginimą priimti daugiau pabėgėlių, kurie buvo priversti palikti savo tėvynę. JT pabėgėlių reikalų agentūra sakė, kad tokio prieglobsčio skubiai reikia 203,000 žmonių. ES specialistų grupė nustatys, kiek pabėgėlių Bendrija galėtų priimti kiekvienais metais.

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso prieš savo naują kadenciją pažadėjo artimiausius penkerius metus kurti „ambicingą Europą“. „Europa šiandienos susipynusiame pasaulyje susiduria su aiškiu pasirinkimu. Arba mes dirbame drauge ir reaguojame į iššūkius, arba pasmerkiame save nereikšmingumui“, – sakė jis žurnalistams Briuselyje.

AZIJA

BEIJING

Daugiau nei 1,000 protestuotojų ketvirtadienį išėjo į Kinijos vakarinio Sindziang regiono sostinės gatves, pranešė valstybinė naujienų agentūra „Xinhua“, kuri patvirtino anksčiau paskelbtus pranešimus apie neramumus. Protestai Urumčio mieste prasidėjo pasklidus gandams, jog keletą gyventojų užpuolė švirkštais apsiginklavę asmenys.

JAV

NEW YORK

JAV prezidentas Barack Obama pirmininkaus Saugumo Tarybos posėdyje branduolinio nusiginklavimo ir neplatavimo klausimais, kuris vyks New York rugsėjo 24 d. Posėdis bus

pirmasis per visą pasaulinės organizacijos istoriją, vyksiantis pirmininkaujant JAV valstybės vadovui, pažymėjo JAV nuolatinė atstovė prie JT Susan Rice, kurios žodžius cituoja JT naujienų tarnyba. Tarybos nariams bus pateikta išsami ataskaita apie JT misijos Afganistane veiklos rezultatus ir šio šalies prezidento ir vietos tarybų deputatų rinkimus.

ŠIAURĖS AMERIKA

MEXICO

Viesulas „Jimena“, kuris susilpnėjo ir virto atogrąžų audra, trečiądienį smogė žvejų kaimeliams Žemutinės Kalifornijos pusiasalyje Meksikoje, sukėlė didelius potvynius, o vienas žvejys buvo paskelbtas dingusiu. Audrai slenkant į šiaurę maždaug 15 km per valandą greičiu, pusiasalį čiažė smarkios liūtys ir vėjai, pranešė JAV meteorologai. Sinoptikai perspėja, kad audros atneštos liūtys „gali sukelti pavojingus žaibiškus potvynius ir purvo nuošliaužas“.

Mažiausiai 18 žmonių žuvo, kai ginkluoti asmenys trečiądienį įsiveržė į narkomanų reabilitacijos centrą neramiam Meksikos šiauriniame Ciudad Chuares mieste, pranešė saugumo pareigūnai. Užpuolikai įsiveržė į gydymo įstaigą ir pradėjo šaudyti į žmones, iš kurių 18 žuvo, o dar 5 buvo sužeisti, vienas Viešojo saugumo departamento šaltinis sakė naujienų agentūrai AFP. Nuo 2008 m. su narkotikais susijęs smurtas Meksikoje nusinėšė daugiau nei 9,600 gyvybių, nors šalyje daugiau kaip 36,000 karių ir policininkų kovoja su karteliais.

PIETŲ AMERIKA

SANTJAGAS

Čilės teisėjas davė leidimą suimti 129 velionio Čilės diktatoriaus Augusto Pinochet parankinius, praneša agentūra EFE. Manoma, kad šie žmonės dirbo slaptosiose policijoje ir susiję su šimtų opozicijos šalininkų dingimu aštuntajame dešimtmetyje. Vietos valdžia pažymi, kad ieškomi A. Pinochet parankiniai iki šiol nėra karto nestojo prieš teisimą nagrinėjant bylas, susijusias su nusikaltimais, padarytais šio diktatoriaus valdymo laikais.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

ATP teniso turnyrą JAV laimėjo ispanas

Connecticut valstijoje vykusiame ATP serijos turnyre trečią karjeros turnyrą laimėjo Ispanijos tenisininkas Fernando Verdasco. Dešimtą vietą užimantis F. Verdasco 6-4, 7-6 nugalėjo amerikietį Sam Querly.

Nuo rugpjūčio 31 dienos New York mieste vyksta ketvirtas ir paskutinis šių metų Grand Slam turnyras „US Open“. Lietuvos tenisininkai į turnyrą neprasimušė. Titulą vyrų varžybose gins Roger Federer, moterų varžybose – Serena Williams.

Dailiojo čiuožimo jaunimo Grand Prix – lietuviai be medalių

Pirmajame šių metų dailiojo čiuožimo jaunimo Grand Prix rate Budapešte Lietuvos atstovams nepavyko iškovoti prizinių vietų.

Moterų varžybose Lietuvai atstovavo Lietuvos vicečempionė Rimgailė Meškaitė. Ji surinko 92,72 taškus ir liko 18 vietoje. Auksą iškovojo Rusijos atstovė Polina Shelepen, surinkusi 157,57 taškus, sidabrą – JAV čiuožėja Angela Maxwell – 136,31 taškais, bronzą – Japonijos atstovė Haruka Imai – 131,13 taškų.

Vyrų varžybose triskart Lietuvos čempionas Saulius Ambrulevičius iš 20 sportininkų liko 16-as, o pirmąją ir antrąją vietas iškovojo amerikiečiai: Richard Dornbush su 187,83 taš-

kais iškovojo auksą, Grant Hochstein su 179,03 taško – sidabrą. Bronzą iškovojo Rusijos atstovas Zhan Bush – 155,27.

Šokių ant ledo varžybose aplenkę tik tris varžovus 15-ą vietą užėmė Lietuvos atstovai Alissandra Aronow ir Aleksandr Pirogov. Auksą laimėjo Rusijos duetas Elena Ilinykh ir Nikita Katsalapov – 166,06 taškai, sidabrą kanadiečiai Karen Routhier ir Eric Saucke-Lacelle – 149,94 taškai, o bronzą – Italijos čiuožėjai Lorenza Alessandrini ir Simone Vaturi – 142,03 taško.

Kitas ratas vyks Lake Placid, NY rugsėjo 2–6 dienomis.

„Formulės 1“ lenktynėse laimėjo Kimi Raikkonen

Dvyliktajame „Formulės 1“ rate Belgijoje pirmąją vietą iškovojo Kimi Raikkonen.

Po sensacingos kvalifikacijos šeštadienį iš pirmosios vietos netikėtai

varžybas pradėjęs „Force India“ komandos pilotas Giancarlo Fisichella lenktynėse iškovojo antrąją vietą. Jį aplenkė tik šeštu važiuojęs, 2007 metų „Formulės 1“ pasaulio čempionas, „Ferrari“ komandos lenktynininkas Kimi Raikkonen. Trečias baigiamąją liniją kirtio vokietis Sebastian Vettel iš „Red Bull“ komandos.

Netikėtai iš lenktynių pirmajame rate dėl avarijos pasitraukė sezone pirmavęs Jenson Button ir čempiono vardą ginantis Lewis Hamilton.

Sezone pirmaujantis J. Button turi 72 taškus, antrąją vietą užima jo komandos draugas Rubens Barrichello – 56 taškai, trečią vietą užima S. Vettel – 53 taškai. Po pergalės K. Raikkonen pakilo į 5-ąją vietą ir yra surinkęs 34 taškus.

Kitas ratas vyks Italijoje rugsėjo 13 dieną.

Į Europos krepšinio čempionatą be geriausių žaidėjų

Į Lenkijoje rugsėjo 7 dieną prasidedantį Europos krepšinio čempionatą čempionų vardo ginti Rusijos rinktinė važiuos be geriausių žaidėjų.

Prieš pradėdant treniruotį sto- vyklą rinktinėje nežaisti apsisprendė du rinktinės žaidėjai Andrei Kirilenko ir amerikietis Jon Robert Holden. Būtent 2007 metais Europos krepšinio čempionato baigiamosiose rungtynėse J. R. Holden paskutiniu metu išplėšė netikėtą pergalę. Šie du žaidėjai nusprendė vasarą pailsėti.

Rugpjūčio 24 dieną per draugiškas rungtynes su lietuviais dar vienas žaidėjas Viktor Khryapa patyrė traumą. Nors buvo manyta, kad į aikštelę V. Khryapa galės grįžti jau artimiausiomis dienomis, atlikus papildomus tyrimus buvo nustatyta,

kad dėl traumos jis negalės žaisti daugiau kaip tris savaites.

Parengė **Paul Triukas**

ŠALFASS praneša

Lengvosios atletikos varžybos Cleveland mieste

Tradicinės Cleveland LSK „Žaibo“ lengvosios atletikos varžybos ir 2009 metų ŠALFASS pirmenybės vyks 2009 m. rugsėjo 12 d., šeštadienį, Villa Angela – St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd. ir East 185th Street sankryžoje, Cleveland, Ohio.

Varžybas vykdyti numatoma šiose klasėse: vyrų (19–29 m. imtinai), moterų (17–29 m.); Jaunių A (17–18 m.), jaunių ir mergaičių B (15–16 m.), berniukų ir mergaičių C (13–14 m.), D (11–12 m.), E (9–10 m.), F „molekulių“ (7–8 m.), G „atomų“ (6 m. ir jaunesnių) ir visų klasių vyrų ir moterų veteranų („Masters“) – 30–34 m., 35–39 m. ir t. t. kas 5 metai.

Vaikų ir jaunimo sugrupavimas vyks pagal dalyvio amžių, kuris bus 2009 m. gruodžio 31 d. Vyrų, moterų ir veteranų – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Varžybų pradžia – 1:30 val. p. p., registracija – nuo 12 val. r. Galutinė varžybų eiga bus nustatyta pasibaigus registracijai.

Išankstinė registracija – iki rugsėjo 8 d. imtinai, adresu: Algirdas Bielskus, 18621 Neff Rd., Room C-208, Cleveland, OH 44119-3018, USA. Tel. 216-481-3785. El. paštas: vciurlionis@msn.com, tinklalapis: **www.zaibas.org**

Registruojantis prašome pranešti bent apytikrį dalyvių skaičių ir amžių. Galutinė registracija bus priimama varžybų dieną.

Cleveland LSK „Žaibas“, ŠALFASS centro valdyba

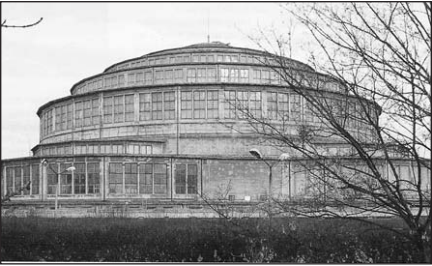
ŠALFASS 2010 metų slidinėjimo išvyka įvyks Vail, Colorado valstijoje, kovo 20–27 d.

Dėl vietų užsakymo rašykite Carol Pasternak el-adresu: carol@ski.com arba skambinkite: 1-800-525-2052 (ext 3319) arba 1-970-925-9500 (ext 3319). Grupės kainos dabar labai prieinamos, todėl siūlome dalyviams jau dabar užsisakyti vietas.

KREPŠINIO PASAULYJE

Lenkijoje prasideda Europos vyrų krepšinio čempionatas

Rugsėjo 7 dieną, kuomet JAV bus švenčiama Darbo dienos šventė, Lenkijoje prasidės Europos vyrų krepšinio čempionatas, tiksliau pasakius, pirmasis jo ratas – grupinės varžybos.

Senoji Vroclavo sporto salė, kurioje rugsėjo 7 d. Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė pradės žaisti Europos krepšinio pirmenybių varžybose.

Iš viso pirmenybėse žais 16 komandų, kurios pradžioje varžysis 4 grupėse. Lietuvos rinktinėi burtai lėmė žaisti D grupėje, kurioje be lietuvių dar rungtyniaus Turkijos, Lenkijos ir Bulgarijos rinktinės.

Šios komandos varžysis Vroclavo „Hala Stulecia“ salėje (arba „Hala Ludowa“). Tai 6,600 vietų turinti arena, pastatyta 1913 m., iš pagrindų atnaujinta 2006-aisiais.

Jeigu Lietuvos krepšininkai po- grupyje užims ne žemesnę kaip trečią vietą (iš 4 komandų), jie varžysis su tris aukščiausias vietas C grupėje (Ispanija, Slovėnija, Serbija ir Didžioji Britanija) užėmusiomis rinktinėmis.

Šio antrojo rato varžybos įvyks Lodzės miesto „Hala Widowskovo – Sportova“ rūmuose. Jų talpumas 13,400 vietų, pastatymo metai 2006-ji, kaina 80 mln. eurų.

Baigiamasis pirmenybių ratas (ketvirtfinaliai, pusfinaliai ir finalai) bus žaidžiamos Katovicų „Spodek“ sporto rūmuose, kuriuose telpa 13,000 žiūrovų. Pastatymo metai – 1971-ji ir 100 proc. jų akcijų priklausos miesto savivaldybei.

Lenkijos valdžia jau bent porą metų labai dėmesingai rūpinasi šiomis pirmenybėmis, nepaisant to, kad krepšinis Lenkijoje nėra itin populiari sporto šaka.

Šios pirmenybės bus sukaktuvinės Lietuvos krepšininkams, nes lygiai prieš 70 metų Lietuvos rinktinė naujai pastatytoje Kauno Sporto halėje antrą kartą iš eilės tapo Europos čempionais (pirmą kartą čempionais tapo 1937 m. Rygoje). Lietuvos krepšininkams reikėjo laukti 2003 m., kad jie Stokholme vėl pasipuošė auksu. Jeigu pirmąsias dvi pirmenybes Lietuvos rinktinė laimėjo su broliu lietuvių iš Amerikos talka, paskutinį kartą auksą iškovojo vien tik Lietuvos sportininkai.

Taip atrodo Katovicų sporto rūmai, kuriuose Lietuvos krepšinio komanda sieks medalių.

2011 m. Europos vyrų krepšinio pirmenybės bus rengiamos Lietuvoje ir tada vėl gal bus proga pasipuošti auksu. Pirmenybėse Lenkijoje Lietuvos rinktinėi prizinių vietų laukti sunku, nes šiemet Lietuvos rinktinėje trūksta nemažo skaičiaus geresnių žaidėjų. Bet vis tiek tikimasi, kad ji užims garbingą vietą ir pateks į 2010 m. Turkijoje rengiamą pasaulio čempionatą.

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 82

Nė vienam iš mūsų nebuvo noro lįsti į apkasus ir kovoti su bolševikais toli nuo Lietuvos, faktiškai paklūstant ne saviškiams lietuvių karininkams, o vokiečių ryšių štabui. Jeigu ne tie keli vokiečių karininkai, kurių įsakymus dabar yra priversti vykdyti mūsų vadai, mes eitume ne į frontą, o grįžtume į Lietuvą. Išgėrus šiek tiek daugiau alkoholio, tai mes vienas kitam išsakėme pakankamai aiškiai ir atvirai, nė kiek nebijodami, kad kas nors mus paskųstų, kaip tai buvo prie bolševikų valdžios. Tokios minties net nebuvo. Vokiečių okupacijos metu lietuvių kariai buvome ypatingai vieningi ir solidarūs.

Pamenu tada kartu su linksmuoliu puskarininkiu Balčiūnu bei kitais mūsų vyrais vaišinomės kadagine ir keikėme nacius, kad mums tokį „Paryzių“ čia prie Ilmenio užtaisė. Buvo jau vėlus pavasario vakaras, kokia 11 valanda. Staiga, visai netikėtai, lauke išgirdome sprogimą, triukšmą, keletą šūvių ir vokiškus keiksmus.

– Partizanen! Partizanen! – girdėjosi tamsoje.

Griebėmės už ginklų ir išbėgome laukan. Prie trobos, kurioje buvo įsikūręs vokiečių ryšių štabas („Verbindungs Stab“), radome sumišusius ir išsigandusius vokiečių karininkus. Vienas buvo nesunkiai sužeistas į ranką. Kiek atsikvošėję nuo patirto sukėtimo, jie įsakė mums apieškoti aplinkinius krūmus. Iš tų krūmų pro jų trobos pravertą langą tik ką buvo mesta granata. Vokiečių laimei, ji neilėkė vidun, nes atsimušusi į tinklėlį nuo uodų, sprogo krisdama ant palangės.

Buvo keista, kad daugiau jokių šūvių ar sprogimų nesigirdėjo. Ta granata, pasirodo, buvo pavienis išpuolis. Tamsoje pasišviesdami prožektoriais vokiečiai kartu su mumis ilgai ieškojo partizanų pėdsakų. Ir rado! Netoli namo buvo pritrypta basų kojų pėdų. Tai vokiečiams sukėlė dar daugiau klausimų ir spėliojimų. Apžiūrint įvykio vietą, man netikėtai į akis krito kepurė, pakibusi ant krūmo šakos. Niekam nepastebėjus, aš staigiai pasigriebiau ją ir užsikišau užantin. Apsidžiaugiau, kad man pirmam teko laimė ją pamatyti. Apsidairęs ir įsitikinęs, kad daugiau tikrai niekas nepamatė, aš nuskubėjau atgal į savo trobą. Ten susiradau mūsų „partizaną“ ir atidaviau jam lietuvišką uniforminį galvos apdangalą, papuoštą kokarda. Jaunuolis labai apsidžiaugė. Mes supratome vienas kitą. Tai buvo Lietuvos kariuomenės kariška kepurė, su kuria jaunasis karys kilęs nuo Švenčionių krašto, atvyko čia. Jis nuo pat pradžių išsiskyrė savo atvirai rodomu, jaunatvišku patriotizmu. Buvo lieknas, aukštas, tamsių plaukų. Nepamenu dabar nei jo vardas, nei pavardės. Praminėm jį „Švenčionių lietuviu“. Nežinau, ar todėl, kad gal buvo kilęs iš ten, ar dėl to, kad dažnai mėgo dainuoti:

„Švenčionių lietuvi,
Kam ‘lenku’ pavirtai?!...“

Mes įkaušę net nepastebėjome, kaip tą šiltą vakarą jis išėjo į lauką. Nusiavęs batus, mėtydamas pėdas, „švenčioniškis“ lanku apibėgo prie mūsų šviežiai prakeiktų vokiečių štabo ir metė jiems „dovanų“ – rusišką „rūpužinę“ granatą. Po to lyg niekur nieko grįžo į savo poilsio vietą ir nu-

davė, kad nieko neįvyko. Jo ir mūsų laimė, kad ši nutrūktgalviška „operacija“ pasibaigė be didesnių nuostolių. Ta sovietinė granata į mūsų dalinio ginkluotę nebuvo įskaityta. Ją „Švenčionių lietuvis“ turėjo iš savo asmeninių atsargų. Todėl net patikrinus ginklus ant lietuvių negalėjo kristi nė menkiausias įtarimų šešėlis. Išpuolis buvo „užskaitytas“ rusų partizanams, o mes gerai žinojome kieno tai darbas.

* * *

Po apmokymų mūsų batalioną perkėlė į apkasus. Išsidėstėme fronto ruože, kuris stovėjo nuo Jurjevo vienuolyno iki Ilmenio ežero, ir dalis dar tęsėsi ežero pakrante. Toliau į dešinę, mūsų kaimynystėje, stovėjo latvių legionieriai („Lett. Legion“) – latvių policijos batalionai, kurie vėliau buvo įjungti į antrąją latvių „Waffen-SS“ diviziją („19. Waffen-Grenadier-Division der SS (lettische Nr.2“). Pradžioje laikinai naudojomės net to latvių dalinio lauko pašto („Feldpost“) numeriu.

Mes, lietuviai, pakeitėme ten buvusių ispanų „Mėlynosios“ divizijos (dar vadinamos „Legion Azul“, „División Azul“, arba „250. Infanterie-Division“) karius. „Mėlynosios“ ne todėl, kad saulės išlepinti ispanai jau buvo gerokai pamėlynavę nuo rusiškos žiemos speigų, bet tokia buvo jų uniformų spalva. Kiek vėliau sužinojome, kad viena iš pagrindinių priežasčių, paskatinusių fronto vadus atšaukti iš čia ispanų karius, buvo visai ne šaltis, kuris jau traukėsi artėjant pavasariui. Svarbiausia buvo tai, kad vokiečiai nelabai pasitikėjo šiuo ispanų daliniu. „Mėlynoji“ divizija buvo sukurta Hitlerio ir Franko susitarimu, kaip dviejų giminųjų režimų solidarumo išraiška. Bet Franko šiuo daliniu pasinaudojo, kaip bolševikai naudojosi Sibiru. Norėdamas atsikratyti komunistuojančiais savo režimo priešininkais, Ispanijos diktatorius juos siuntė kuo toliau nuo namų, į Rytų frontą. Po kurio laiko vokiečiai susigriebė, kad jų „mėlynieji“ sąjungininkai ne tik sistemingai perdavinėja priešui visą slapta informaciją apie dalinių išsidėstymą bei veiksmus, bet kartais nuo karto pro šį fronto ruožą praleidžia rusų šnipus bei diversantus, kurie Reicho armijos grupei „Šiaurė“ („Nord“) pridaro dar daugiau nuostolių.

Ten, kur neatlaiko ispanas, nuolankus lietuvis visuomet atlaikys. Taip raudonuosius iš „mėlynosios“ divizijos pakeitė „žali“, bet patikimi lietuvių kariai. Nors ir ne savo noru buvome vokiečių čia atvaryti, et „Ver-machtui“ („Wehrmacht“), o savo geriausioms, elitinėms, „Waffen-SS“. Apie tai bylojo ir dvi „SS“ runos ant šalmų, kuriuos gavome.

Maždaug po savaitės mūsų vyrai atsisveikino su savo bataliono vadu kpt. J. Matuliu. Batalionui kapitonas vadovavo tik mėnesį, stengdamasis mus tinkamai paruošti nelengvai tarnybai fronto sąlygomis. Išvykdamas vadas visiems palinkėjo sėkmės kovoje su bolševizmu.

* * *

Apkasuose kartu su visais kaip eilinis kareivis išbuvau kelis mėnesius, nuo 1943 metų pavasario iki rudens. Visą tą laiką čia buvo palyginti ramu.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

KAIP KALBAME IR RAŠOME

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ
aurelijat@yahoo.com

Są-, san- ir sam- giminystė

Priešdėlių *są-, san-, sam-* rašyba dažniausiai niekam nekelia abejonių: *sąrašas, sąnarys, sąjunga, santaika, sandara, sambūris, samplaika*. Šįkart norėčiau atkreipti dėmesį į idomią šio priešdėlio istoriją. Istorikai visuose šiuose žodžiuose priešdėlyje buvęs junginys *san-*. Vėliau [an] likimas buvo trejopas.

Prieš priebalsius *l, r, m, v, j* ir *s, š, z, ž* [an] virto nosiniu garsu *q*, kuris vėliau išvirto į ilgąjį *a*. Todėl šiandien iš tradicijos čia ir rašome nosinę, pvz., prieš *l* – *sąlyga*, *r* – *sąranga*, *m* – *sąmonė*, *v* – *sąvadas*, *j* – *sąjūdis*, *s* – *sąsiuvinis*, *š* – *sąšlavos*, *ž* – *sąžinė*.

Prieš priebalsius *d, t, k, g* junginys [an] nepavirto į nosinį garsą, o išliko sveikas. Ir šiandien čia tebeturime jį išlaikę, todėl rašome: *sandauga, santaika, sankau-*

pa, sangraža.

Prieš priebalsius *b* ir *p* [an] taip pat išliko sveikas, jis nevirto nosiniu garsu. Tačiau veikiant priebalsių supanašėjimui (asimiliacijai) jis pavirto į [am]. Tokį vartimą paaiškinti gana nesunku: tiesiog taip patogiau ištarti. Mat garsas *n* tariamas priešakine liežuvio dalimi liečiant dantis, o *b* ir *p* tariami suspaudžiant lūpas. Siekiant palengvinti tarimą, *n* pakeičiamas *m*, kuris irgi tariamas suspaudžiant lūpas. Todėl šiandien sakome *samplaika, samprotauti, sambūris*. Pabandykite ištarti atskirai *n* ir *b*, tada *m* ir *b*, pastebėsite skirtumą.

Nors priešdėlio *są-* vartosena dažniausiai nekelia sunkumų, vis dėlto rašant reikia nesupainioti šio priešdėlio su kokio nors žodžio šaknies pradžia: *sabalas, samanos, savas, salė* ir kt.

Kazys Gudauskas, gyvenantis **Baltimore, MD**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką laikraščio leidybai paremti. Labai ačiū už paramą.

Alfonse Tumas, gyvenantis **Simi Valley, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Vitalis Svazas, gyvenantis **Bellevue, WA**, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytojas dienraščio leidybai paremti paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Daina Variakojis, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui“ 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Janina Šalna, gyvenanti **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo laikraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Kauno arkivyskupijos „Caritas” 20-mečio šventė Pažaislyje

Rugpjūčio 25 d. Pažaislio vienuolyne šventiškai paminėta Kauno arkivyskupijos „Caritas” 20 metų įkūrimo sukaktis. Šventė prasidėjo arkivyskupo metropolito Sigito Tamkevičiaus vadovaujamomis šv. Mišiomis Pažaislio bažnyčioje, vėliau tęsėsi vienuolyno kiemelyje, kur pats Viešpats, regis, siuntė gražią vasaros popietę. Tądien, dalyvaujant garbiems svečiams – „Lietuvos Caritas” bei vyskupijų „Caritas” atstovams, gausiam būriui Kauno arkivyskupijos karitiečių, kunigų, Kauno miesto ir rajono socialinių reikalų kuratoriams – malda, sveikinimais, padėkos žodžiais bei raštais, gėlėmis, giesmėmis ir kitais muzikiniais kūriniais bei agape paminėtas karitiečių triūsas, pasidžiaugta šia savo gyvybingumo nepraradusia Bažnyčios tarnyste, dėkota Viešpačiui už malonę ją vaisin-gai atlikti.

Būtent „Caritas” institucijos, karitatyvinės tarnystės gyvybingumą pabrėžė savo pamoksle per šv. Mišias arkivyskupas S. Tamkevičius. Ganytojas sakė, jog šis gyvybingumas, kurio jau nebeturi dažna savo veiklą nepriklausomybės atkūrimo aušroje pradėjusi organizacija, kyla iš pačių stipriausių pamatų – meilės Dievui ir savo artimui. Su dėkingumu ir ypač jautriai ganytojas paminėjo karitiečius, pavadindamas juos rinktiniais žmonėmis, tikrais krikščionimis.

Karitiečių meilę Viešpačiui, iš kurios ir kyla atsidavimas žmonių reikalams, liudijo šv. Mišių atnašos: vaško žvakė – ryžtas degti dėl amžinybų dalykų, vynuogių kekė – padėka Dievui, leidžiančiam daryti gerus darbus, duona ir vynas – prašymas būti perkeistiems ir gyventi artimo laime. Jurbarko karitiečių atnašos – žvakės ir gėlės buvo skirtos Pažaislio Dievo Motinai. Bendruomeninėje maldoje, be kitų maldavimų, prašyta laiminti ne tik savo, bet ir kitų socialinių institucijų triūsą bei bendradarbiavimą su jomis, taip pat melstasi už karitiečius, jau iškeliavusius į amžinybę.

Pasibaigus šv. Mišioms šventę

„Lietuvos Caritas” generalinis direktorius kun. Robertas Grigas.
www.caritas.lt nuotr.

vienuolyno kiemelyje sveikinimo žodžiu tęsė Kauno arkivyskupijos „Caritas” direktorius kun. Virginijus Birjotas. „Lietuvos Caritas” generalinis direktorius kun. Robertas Grigas apžvelgė karitatyvinės tarnystės esmę. Pirmoji „Caritas” vadovė, 1988 m. buvusi prie pat šios institucijos įsteigimo šaknų, ses. Albina Pajarskaitė priminė „Caritas” atsakomybę šeimoms, jaunimui, atjautos ugdymo svarbą. Taip pat kalbėjo buvę arkivyskupijos „Caritas” vadovai prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas ir kun. Virginijus Veprauskas. Karitiečius sveikino šventėje dalyvavę Kauno miesto vicemerai Algimantas Kurlavičius, savivaldybės Tarybos narė Loretta Kudarienė, Kauno miesto savivaldybės socialinių reikalų skyriaus vedėjas pavaduotoja Ana Sudžiuvienė, Kauno rajono Socialinių paslaugų centro atstovės Neringa Ščiukauskaitė ir Ona Grabauskienė.

20-mečio proga buvo įteiktos padėkos ilgametėms „Caritas” darbuotojoms: Rūtai Anai Smailienei, Reginai Aksomieniui, Almai Merkelienei, Angelei Kavaliūnienei, Kazimierai Norvaišienei, Mindaugui Mockui, Olgai Kazlienei, Onai Virbašiūtei, Aldonai Kriaučionytei. Visų vyskupijos dekanatų ilgametėms karitietėms padėkos perduotos per dekanatų vadoves.

Apie 300 šventėje dalyvavusių žmonių džiugino ir per šv. Mišias giedojusi jaunimo grupė „Musicalis”, Upninkų liaudiškos muzikos ansamblis. Karitiečiams baigiamuoju žodžiu dėkojo ir juos stiprino arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Ganytojas, kaip ilgametis Kauno arkivyskupijos „Caritas” pirmininkas, buvo pagerbtas darniai sugiedotu „Ilgiausių metų”.

Šventę rengiant nuoširdžiai talkino „Lietuvos Caritas” bendradar-bės, jaunieji savanoriai, vaišėmis rūpinosi Kauno karitietės.

Kauno arkivyskupijos

„Draugo” knygynėlyje

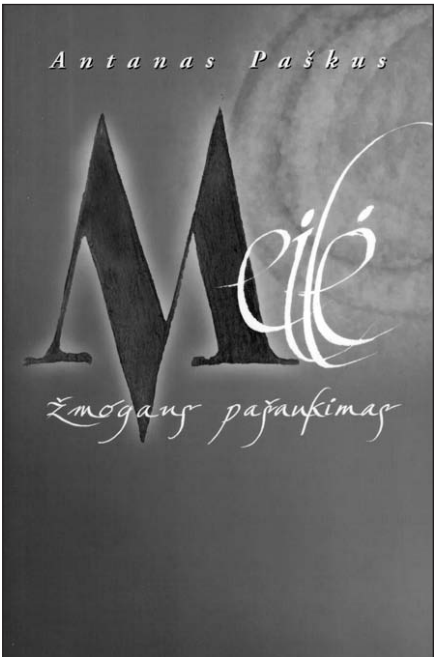
„Meilė – žmogaus pašaukimas”

Mokslininkas, kunigas Antanas Paškus parašė 14 knygų ir per 50 straipsnių. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje – „Ateitis”, „Aidai” ir „Laiškai lietuviams”. Dirbo su studentais ateitininkais, talkino Amerikos lietuvių pastoracijoje ir įvairiose konferencijose. Savo giliomis įžvalgomis jis padėjo mums šio gyvenimo painiavose, teorijų įvairovėje rasti tikrąją tiesą. Jo moksliniai darbai nepaprastai vertingi. Jie visada turtins lietuvių mokslą bei dvasią. Tie darbai tiesiog amžini.

Prof. A. Paškus – nepaprastai plataus intelekto. Jo parašytos knygos apžvelgia giliausias psichologijos ir filosofijos problemas, nagrinėja socialinius-moralinius klausimus. Skaitytojų dėmesį jis ypatingai nukreipia į dabartinių laikų dvasinių neramumų pasireiškimus, skatina susimąstyti apie problemų kryptis ir priežastis. „Draugo” knygynėlyje skaitytojai ras 2003 m. Vilniuje išėjusią paskutinę kunigo knygą „Meilė – žmogaus pašaukimas”.

Knygoje A. Paškus nagrinėja žmogaus asmenybės, meilės, seksualumo, instinktų ir net homoseksualumo problemas. Knygą „Meilė – žmogaus pašaukimas” būtina perskaityti kiekvienam, ypač jauniems, nes šių dienų erotizuotame pasaulyje tikram meilės ir draugystės supratimui tiesiog nebeliko vietos, nors kiekvienas žmogus taip labai trokšta meilės. Kai žmogaus gyvenime nebelieka meilės, atsitinka baisiausias dalykas – tai taip dažnai visiškai sugriaua žmogaus asmenybę. Dar tiksliau, kaip sako pats autorius, tai taip sužlugdo žmogų, kad meilė lieka be meilės. „Vyrus šių dienų pasaulis taip dažnai verčia moterimis, o moteris – vyrais.

Tam užmojui pavykus, pradingtų pusė žmonijos”, – teigia A. Paškus. Ši išvada, skatina visus susimąstyti ir kovoti už tikrą meilę...

A. Paškaus mintys daugeliui padės nepaklysti vadinamuose „meilės” labirintuose. Kai meilės troškimas suvedamas vien į sekso troškimą, meilės net nebegali būti. Toks žmogus niekada nepatirs meilės. Tokiems net kalbėti apie meilę būtų tuščias dalykas. Aukštesnės meilės sferos jiems yra nepasiekiamos, nes jie gyvena tik seksualine patirtimi.

Kaina — 8 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridedant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Rugsėjo 2 d. Čikagos lituanistinės mokyklos (ČLM) mokytojai rinkosi į pirmąjį 2009–2010 mokslo metų posėdį. Šiais mokslo metais mokykloje moksis per 300 mokinių, dirbs 50 mokytojų.

Ruošdamiesi naujesiems mokslo metams daug padirbėjo mokyklos tėvų komitetas (pirmininkas Valdas Kerulis). Mokinius ir mokytojus pasitinka gražiai suremontuotos ir sutvarkytos klasės.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Algirdas A. Banys, gyvenantis **Bloomfield Hills, MI**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą bei paaukojo dienraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Vytautas Rukuiža, gyvenantis **Naperville, IL**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Msgr R. George Sarauskas, gyvenantis **Riverside, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą bei paaukojo leidybai paremti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Irena Veleckis, gyvenanti **Chicago, IL**, „Draugo” šimtmečio proga paaukojo laikraščio leidybai palengvinti 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Chorvedžiai rinkosi į Dainavą

Atkelta iš 4 psl. žanrų, atlikimo sunkumų kūrinis. Ir šiaip visas repertuaras yra puikus. Esu nustebintas kūrinių, tikrai yra už ko užsi-griebti”, – seminarą įvertino ansam-blio „Dainava” vadovas D. Polikaitis.

Prie didžiausios seminaro sėk-mės ir nelengvo programos išmokimo labai daug prisidėjo akompaniato-rius, muzikas Ričardas Sokas. R. Klorienė padėjo Sokui už super-fantastišką akompanavimą! „Kaip lengva buvo diriguoti, kai akompani-atorius taip puikiai seka ir tvirtai remia,” – šią padėką dar daugiau pastiprino ir šventės vyr. vadovė D. Viskontienė. Jos nuomone, R. Sokas vertas aukščiausios prezidentienės premijos! Akompanuoti 30-čiai diri-gentų – ne bet kas galėtų! O kad jis tą darė lyg kiekvienas būtumėm Robert Shaw, tai neįtikėtina – sakė Dalia.

Visi ypatingai džiaugėmės jau-nais veidais, papildžiusiais išeivijos chorvedžių gretas. Pradžią padarė R. Klorienė, pakvietusi ir paskatinusi jaunimą kurti, rašyti, gražinti pasau-lį. Ji ne kartą yra sakiusi tiek jauni-mui, tiek dabar mums – nežiūrėkite į debesis ir nelaukite, kol kas ateis ir padarys už jus, imkitės veiklos savo

telkiniuose. Iš mažos liepsnelės įsi-liepsnoja didelis laužas. Rita įpūtė tą dainų laužą po 15 metų tylos. Todėl dabar džiaugiamės K. Daugirdu, S. Kloriu, A. Buženaite ir kitais jaunais vadovais. Saulius Kliorys, sukūręs dainą būsimai šventei, yra vienin-telis Amerikos lietuvių jaunimo cho-rų vadovas, subūręs jaunimo chorą praėjusiai šventei ir sugebėjęs išlai-kyti ir tęsti choro „Naujoji intriga” veiklą iki dabar.

Šeštadienį baigę išdainuoti visą programą susėdome pakalbėti apie Muzikos sąjungos veiklą, apie tolesnį dainų švenčių organizavimą, apie to-kių seminarų naudą, kuris iš buvusių dalyvių susilaukė šimtaprocentinio pritarimo. Vakare klausėmės R. Soko autorinių kūrinių, jam pačiam dai-nuojant ir akompanuojant gitara, o vėliau gėrėjomės „Triumfo arka” vaizdais ir muzika.

Sekmadienio ryte vieni skubėda-mi į lėktuvus, kiti – tolimas keliones automobiliais, treči – į šv. Mišias vie-tiniame Manchester miestelyje, dar spėjome padėkoti vienas kitam ir or-ganizatorei už tokį puikų renginį ir pažadėjome susitikti Dainų šventėje Toronto mieste.

L. Adomavičienė, K. Daugirdas ir R. Kasputis išsirikiavę prie vėliavėlių, kurios rodo, iš kur atvykę dalyviai.

Margumynai

Beijing gyventojas popierių „paverčia” bronzą

Valstybės tarnautojas iš Beijing aistringai žavisi senovinėmis bronzos skulptūromis ir jas atkuria panaudo-damas senus laikraščius. Ma Yihua nuo mažų dienų žavisi menu, jis yra savamokslis dailininkas ir skulpto-rius, o laisvu laiku studijuoja tradi-cinius Kinijos amatus. Dirbti su

bronzą labai brangu ir Ma susimąstė apie pigesnę šio metalo pakaitalą. Vyras prisiminė, kad jo močiutė iš senų laikraščių, vandens bei popie-riaus gamindavo indus. Menininkas šią techniką naudoja ir savo darbams.

„Reuters”

Čekas laimėjo koldūnų valgymo varžybas

Rytiniame Čekijos Moravijos re-gione rugpjūčio pabaigoje, nuimant slyvų derlių, rengiama šventė, vadi-nama „Trnkobrani”. Svarbiausia Vicovice mieste vykstančios šventės dalis – koldūnų valgymo varžybos. Šimtai žmonių susirinko prie scenos pažiūrėti, kas per valandą suvalgys daugiausiai koldūnų. Varžybų laimė-tojas Kamil Hamersk suvalgė 166 koldūnus.

„Reuters”

Margumynai

Paskelbta 100 labiausiai žmones erzinančių dalykų

Maisto bendrovė, remdamasi Di-džiojoje Britanijoje atliktos apklausos duomenimis, sudarė 100 labiausiai erzinančių dalykų sąrašą, kurio vir-šuje atsидūrė miesčionys, arti paskui jus automobiliu važiuojantys žmonės bei blogu kūno kvapu pasižymintys žmonės, praneša telegraph.co.uk.

Kiti labiausiai erzinančių dalykų dešimtuke atsидūrę dalykai yra: žmo-nės valgantys atvira burna (50 proc.), nemandagios pardavėjos (50 proc.),

skambučių centro operatoriai užsie-nio šalyse (49 proc.), ilipimas į šuns ekskrementus (49 proc.), žmonės, kurie kosėdami neužsidengia burnos (49 proc.), lėtas interneto ryšys (49 proc.) ir prastas klientų aptarnavi-mas (47 proc.).

Priešpaskutinę labiausiai erzi-nančių dalykų šimtuko vietą užima geri orai, kai neatostogauji, o 100-ąją – sporto varžybų komentavimas.

Delfi.lt

Moteris stato namą iš plaukų

Britė Paula Sunshine nusprendė savo istorinio namo priestatą pas-tatyti naudodama žmonių bei šunų plaukus. 42-ųjų britė šios statybinės medžiagos prisirinko vietinėse kir-pyklose, be to, kaupia savo pačios bei šunų plaukus. Patyrusi amatininkė bei knygų autorė statybininkus, senų pastatų savininkus ir visus išbandy-tais konstrukcijos metodais besido-minčiuosius moko tradicinių statybos būdų, rašo telegraph.co.uk.

Tačiau savo XVI a. namą išplėsti nusprendusi P. Sunshine į tinkavimui naudojamą kalkių mišinį nusprendė dėti ne galvijų, o savo ir šunų plaukus. Žmonių plaukus ji ketina nau-doti ir kitiems medžiu apkalto namo atnaujinimo darbams.

„Priestatą drėbiu naudodama šiaudus ir kalkių tinką, o išorėje –

kalkių tinką ir plaukus. Tradiciškai žmonės tam naudojo ilgaplaukių gal-vijų plaukus. Tačiau dabar jų sunko-ka gauti, todėl naudoju žmonių plaukus”, – teigė P. Sunshine. „Teigiama, kad žmogaus plaukai per ploni, bet aš paprasčiausiai jų pridedu daugiau. Nemanau, kad žmonių plaukai būtų kitokie. Jų reikia tik dėl tekstūros, kuri laikytų tinką, o tam tinka ir žmogaus, ir galvijų plaukai”, – pri-dūrė ji.

Anot P. Sunshine, kai kas sakė, kad žmonių plaukai skleis nemalonų kvapą. „Aš visada einu į moterų kir-pyklas, nes moterys prieš ateidamos kirptis dažniausiai plaukus išsiplau-na, taigi jie būna švarūs. Be to, jie vis tiek maišomi su kalkėmis”, – teigė ji.

Lrt.lt

Antstoliai atėmė katiną

Rusijos federalinės teismo vykdy-tojų tarnybos darbuotojai iš vieno skolininko atėmė persų katiną, rašo „Lietuvos žinios”. Įdomiausia, kad niekaip nenorėjęs gražinti skolos žmogelis iš karto rado pinigų atsi-skaityti su kreditoriais ir atgavo savo numylėtą augintinį.

Tačiau tai buvo ne pirmas atvejis Rusijoje, kai antstoliai už skolas

atima iš žmonių gyvūnus. Ne vienas taip neteko karvės, o kartą iš sko-lininko buvo atimti net jo nusipirkti bananai. 2009 metų pirmąjį pusmetį Rusijoje į Federalinę teismo vykdyto-jų tarnybą buvo kreiptasi daugiau kaip 26 mln. kartų ir 12,7 mln. atve-jų skolą pavyko išieškoti.

Delfi.lt

Šeima surengė gimtadienio šventę šaldytuvui

Britų pora savo giminaičius ir draugus sukvietė į šventę, skirtą jų šaldytuvo 50 metų jubiliejui pami-nėti. Paul ir Val Howkins vakarėlyje buvo ir sukaktuvininkui skirti pla-katai bei šventinis tortas. Šaldytuvą „Prestcold” pora už 65 svarus nusi-pirko 1959 metais, praėjus ketve-riems metams po vedybų, ir teigia, kad jis ir dabar visai kaip naujas. Į gimtadienio vakarėlį susirinkę sve-čiai buvo vaišinami sūriu ir vynu, ku-rie, žinoma, buvo atvėsinti šaldytuve, rašo telegraph.co.uk.

75-erių P. Howkins, buvęs astro-nautikos inžinierius, o dabar jau pensininkas, teigė: „Visi mums liepia tuo šaldytuvu atsikratyti, bet mes to

nenorime. Dauguma žmonių prieš 50 metų šaldytuvo neturėjo, tačiau mū-sų virtuvė buvo pietinėje pusėje, todėl ten buvo labai šilta. Turėjome jau-tienos gabalą ir jis sušvinko, tada ir pasakiau, kad mums reikia nusipirk-ti šaldytuvą.”

„Prieš 30 metų sugedo šaldytuvo termostatas, tad jį nuvežiau į ‘Prest-cold’, kad pakeistų. O ten žmogus pa-klausė, iš kur tokį šaldytuvą ištrau-kiau. Pasirodo, tuomet šaldytuvų jie jau net nebegamino”, – pasakojo vy-ras. P. Howkins reikiamą dalį surado kitur, o šaldytuvą puikiai veikia iki šiol.

Lrt.lt

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Rugsėjo 7 d., Darbo dieną (Labor Day)** redakcija nedirbs. Antradienio, rugsėjo 8 d., „Draugo“ numeris neišeis.

♦ **Rugsėjo 11–13 d. PLC vyks 56-asis Santaros-Šviesos federacijos suvažiavimas.** Daugiau informacijos tel.: 630-852-3887.

♦ **Ateitininkų namų 30 metų jubiliejus** bus švenčiamas rugsėjo 12 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL. 6 val. v. – pabendravimas ir paroda, 7 val. v. – vakarienė ir programa. Vietas prašome užsisakyti el. paštu: 30@atnamai.org; tel.: 630-257-8087 (Vida) arba tel.: 630-257-8617 (Elzytė).

♦ **Rugsėjo 13 d., sekmadienį, Morton East High School auditorijoje** (2423 S. Austin Blvd. Cicero, IL) Lietuvių Opera Čikagoje pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžią 3 val. p. p. Pasiteirauti tel.: 773-501-6573. Anksčiau įsigyti bilietai galioja.

♦ **JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius** rugsėjo 13 d., sekmadienį, organizuoja išvyką autobusu į operetę „Šikšnosparnis“. Iš PLC aikštelės išvykstame 1:30 val. p. p. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Prašome registruotis ir susimokėti iš anksto. Čekį siųsti: Lithuanian Community Social Services, adresu: 14911 E. 127th Street, Lemont, IL 60439. Daugiau informacijos tel.: 630-334-2906 (Pranas Jurkus).

♦ **Rugsėjo 18 d., penktadienį:** Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Čikaga, IL, 60636) vyks renginys, skirtas PLB Lituanistikos katedros University of Illinois at Chicago 25-erių metų sukakčiai paminėti ir parodos atidarymas. Pradžią 7:30 val. v.

♦ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misija kviečia visus dalyvauti Bendruomenės šv. Mišiose sekmadienį, rugsėjo 20 d., 10:30 val. r. (tą savaitgalį bus tik šios šv. Mišios) Pal. Jurgio Matulaičio misijos kiemelyje, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Bus proga kartu pasimelsti, pavalgyti, pabendrauti, prisirašyti prie tarnys-

čių. Tel. pasiteiravimui: 630-257-5613. Daugiau informacijos misijos tinklalapyje matulaitismission@sbc-global.net

♦ **Š. m. rugsėjo 22 d., antradienį,** nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Didžiojoje salėje Lemonte bus galima pasiskiepyti nuo plaučių uždegimo ir gripo (Pneumonia ir Flue shots). Prime-name turėti su savimi „Medicare“ kortelę. Kviečia LB Lemonto Socialinių reikalų skyrius.

♦ **Pratęsiamas Šiaurės Amerikos ateitininkų skelbtas konkursas „Kurkime kultūrą Kristaus tiesoje“.** Konkurse gali dalyvauti dailininkai, muzikai, fotografai, teatralai, literatai. Kūrinius iki rugsėjo 21 d. prašome atsiųsti el. paštu: konkursas@ateitis.org. Daugiau apie konkursą rasite tinklalapyje ateitis.org.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Šiluvos Marijos šventė** Nekaltai Pradėtosios Marijos šventovėje, 600 Liberty Highway, Putnam, Connecticut 06260, vyks rugsėjo 6 d., sekmadienį. Ją ves vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Apie atvykimą prašome pranešti tel.: 860-928-7955. Visi kviečiami.

♦ **Rugsėjo 13 d., sekmadienį,** Rochester NY, Šv. Marijos ukrainiečių bažnyčios salėje (3176 St. Paul Blvd.) Lietuvos Respublikos garbės konsulas New York valstijoje Rimas Česonis, „Baltų vaikai“ ir Alytus-Rochester susigiminiavusių miestų komitetas ruošia Lietuvių dieną, skirtą Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Daugiau informacijos kreiptis į LR konsulą R. Česonį tel.: 585-216-9254.

♦ **New York Maironio lituanistinė mokykla** ieško dviejų mokytojų darbui su 9-ta ir suaugusiųjų klasmis. Kviečiame tuos, kas myli pedagoginį darbą, yra kūrybingas (a) ir nori pajvairinti savo kasdienybę. Užsiėmimai vyksta kiekvieną šeštadienį (išskyrus šventes). Už darbą mokamas atlyginimas. Amžius ir išsilavinimas nesvarbu. Daugiau informacijos prašome kreiptis į mokyklos vedėją tel.: 718-239-1117 arba el. paštu: director@nymaironiomokykla.org

Važiuojančių į Lietuvių Operos spektaklį dėmesui!

Visi šv. Mišių dalyviai, po pietų važiuojantys į Lietuvių Operos spektaklį, bus nemokamai nuo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios nuvežti pietų, o po jų – į spektaklį ir po spektaklio vėl į parapiją.

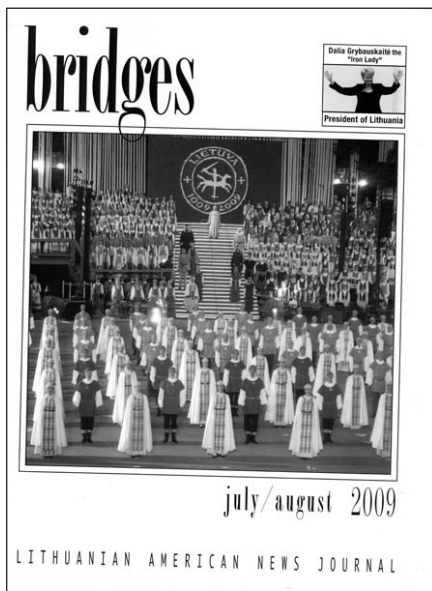
Automobilius bus galima pastatyti šalia bažnyčios esančioje aikštelėje.

Spaudos apžvalga

Redakciją pasiekė net trys žurnalai, kuriuos norime pristatyti savo skaitytojams.

„BRIDGES“

Liepos-rugpjūčio mėn. numerio anglų kalba leidžiamo žurnalo puslapiuose minimas Molotov-Ribbentrop pakto pasirašymo metinės, Baltijos kelio 20-metis, tęsiamas pasakojimas apie iškilmes Roslyn, WA, kapi-nėse.

John Vytautas Dunčia žurnalo puslapiuose pristato knygą „Lithuanian Cultural Legacy in America“, o leidinio fotogalerijoje skaitytojas galės pasigėrėti 2009 m. Dainų šventės Lietuvoje akimirkomis. Čikagiečiams, ir ne tik jiems, bus įdomu paskaityti Vytauto Kupcikevičiaus straipsnį apie 69-ąją gatvę Čikagoje.

Mėgstantys istoriją su įdomumu perskaitys Vytauto Voverio straipsnį apie Lietuvos kariuomenę nuo 1918 m. iki Partizanų karo 1953 m.

„PENSININKAS“

Naujasis žurnalo numeris nemažai vietos skiria šiemet minimam Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Straipsniuose „Valstybė ir valstybingumas“, „Saugokime lietuvių kalbą“, „Daina ir lietuvis – neatskiriami“ – vienaip ar kitaip susiję su šia tema.

Visada su malonumu skaitau prof. Liberto Klimkos straipsnius. Šį kartą žurnale net du jo straipsniai.

Sveikatos skyriuje „Pensininko“ skaitytojai sužinos, kokius vaistus reikia pasiimti į kelionę, kodėl oda vandenyje susiraukšlėja? Ras patarimų, kaip sumažinti sveikatos priežiūros kainą bei kitokių naujienų.

Rugsėjo 13 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje vyks Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo Šiluvoje 400-ųjų, jubiliejinių metų uždarymas. Šv. Mišios ir procesija – 10 val. r. Šv. Mišias aukos vyskupas **Gustavo Garcia-Siller**. Po Mišių 12:30 val. p. p. – pietūs Hilton viešbutyje (9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn, IL 60453). Vietas užsisakyti galite paskambinę tel.: 708-337-0193 arba 773-776-4600. Bilietų kaina – 45 dol. asmeniui.

PENSININKAS

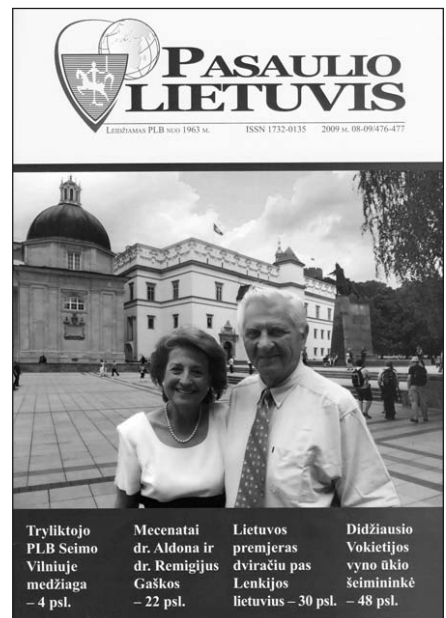
2009 m. liepa – rugpjūtis

O koks „Pensininkas“ be „Gero apetito!“! Šį kartą apie patiekalus, kuriuos galime pasigaminti mikrobangėje.

Žalanykštis skaitytojams atsakys į jų klausimus, o poezijos mėgėjai ras gražių poezijos eilių.

„PASAULIO LIETUVIS“

50-ies puslapių žurnale skaitytojai dar kartą galės paskaityti apie Lietuvoje vykusį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir apie žurnalo „Pasaulio lietuvis“ likimą.

Tryliktojo PLB Seimo Vilniuje medžiaga – 4 psl.	Mecenatai dr. Aldona ir dr. Remigijus Gaškos – 22 psl.	Lietuvos premjeras dviраčiu pas Lenkijos lietuvių – 30 psl.	Didžiausio Vokietijos vyno ūkio šeiminkė – 48 psl.
---	--	---	--

Kas tas Bekešo kalnas ir kur jis yra, sužinosite perskaitę prof. Liberto Klimkos straipsnį. Taip pat rasite straipsnių apie Lietuvių Bendruomenės, išsimėčiusias visame pasaulyje, ir jų veiklą.

Žurnale paminėta ir mūsų dienraščio „Draugas“ graži sukaktis.

Skaitytojus sudomins statistiniai duomenys apie emigraciją Lietuvoje. Paruošė **L. A.**

Čia ilsisi organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ globojamų laikinosios globos namų „Vilties angelas“ Vilniuje vaikai. **Ramunės Kubiliūtės** nuotr.

Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama į organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ sekmadienį, rugsėjo 27 d. Pasaulio lietuvių centro (Lemonto) didžiojoje salėje. Pradžią 12:15 val. p. p. Vietas į „Derliaus pietūs“ galima užsisakyti pas Ramintą Marchertienę, tel.: 630-243-9488 ar parašius elektroninį laišką: ramintam@hotmail.com